

STRATEGIA ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2015-2020

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
SŁOWO WSTĘPNE WÓJTA.....	4
WSTĘP	5
I. RAPORT O STANIE SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM GMINY NIEBYLEC	6
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
Położenie i podział administracyjny.....	6
Środowisko naturalne.....	10
Gmina a powiat strzyżowski	12
2. LUDNOŚĆ I ZAGADNIENIA SPOŁECZNE	14
Dane demograficzne.....	14
3. RYNEK PRACY	22
4. JAKOŚĆ ŻYCIA W GMINIE	29
Oświata	29
Biblioteki.....	30
Służba zdrowia	32
Pomoc i opieka społeczna	33
Zasoby mieszkaniowe	35
5. GOSPODARKA	37
Rolnictwo	37
Działalność gospodarcza poza rolnictwem	41
Infrastruktura finansowa	43
6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	44
Drogi i szlaki komunikacyjne	44
Gazyfikacja	47
Wodociągi, kanalizacja i gospodarka odpadami	48
7. KULTURA I TURYSTYKA	51
II. PLAN STRATEGICZNY DLA GMINY NIEBYLEC	54
NA LATA 2015 - 2020	54
1. ANALIZA ANKIET PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY NIEBYLEC	54

2. ANALIZA SWOT.....	64
3. MISJA GMINY NIEBYLEC	72
4. WIZJA GMINY NIEBYLEC.....	72
5. OBSZARY STRATEGICZNE	73
6. CELE I ZADANIA STRATEGICZNE.....	74
7. MONITORING STRATEGII	80
8. WSKAŹNIKI MONITORINGU	83
9. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII	88
10. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI	89
11. MOŻLIWOŚCI ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ WYNIKAJĄCYCH ZE STRATEGII	90
SPIS TABEL	93
SPIS WYKRESÓW	96
SPIS ZDJĘĆ	97
SPIS MAP	98
ZAŁĄCZNIKI.....	99

SŁOWO WSTĘPNE WÓJTA

Oddajemy do rąk Czytelników Strategię rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015 – 2020, jako dokument wyznaczający kierunki rozwoju naszej wspólnoty samorządowej. W założeniu strategia jest dokumentem planistycznym, ujmującym wieloletnie cele społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem czynników zewnętrznych i wewnętrznych, w ujęciu długoterminowym. Strategia jako taka jest narzędziem prowadzenia polityki rozwoju zarówno w skali makro jak i mikroregionu, o czym przesądza ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1649 z późn. zm.). Jest ona komplementarna ze Strategią Rozwoju Kraju, stanowiąc jeden z wielu dokumentów programowych, niezbędnych przy opracowywaniu różnorodnych programów operacyjnych.

Obok funkcji planistycznych, programowych i prawnych, stanowi Strategia niezrównane źródło wiedzy o Gminie, a w szczególności o jej historii, walorach krajoznawczych, turystycznych, o instytucjach kultury oraz o infrastrukturze socjalno-bytowej, prezentującej stan służby zdrowia, warunki życia ludności i warunki nauki młodzieży. Poza treściami z dziedziny nadbudowy, zawiera Strategia szereg treści o infrastrukturze technicznej, demografii i jej tendencjach rozwojowych oraz o gospodarce Gminy. Posiada, więc funkcję poznawczą i jest źródłem wiedzy dla wielu naszych uczniów i studentów. Poza funkcją planistyczną i poznawczą, pełni Strategia rolę przewodnika turystycznego, stanowiąc o atrakcyjności Gminy.

Prezentowany dokument jest efektem pracy Rady Gminy, wytyczającej węzłowe kierunki rozwoju, lokalnych działaczy samorządowych, przedsiębiorców, sołtysów wsi i pracowników Urzędu Gminy w Niebylecu. Wszystkim, którzy przyczynili się do jej powstania, za ich pracę i zaangażowanie, składam wyrazy uznania i szacunku. Stronę metodologiczną opracowania przygotowała Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego, której za włożony trud serdecznie dziękuję.

Zachęcam zatem wszystkich, szczególnie naszych mieszkańców, do wnikliwej lektury prezentowanego dokumentu.

Z poważaniem
Wójt Gminy Niebylec
mgr Zbigniew Korab

WSTĘP

Strategia rozwoju jest najistotniejszym dokumentem programowym dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Jest ona dokumentem planistycznym, który przede wszystkim określa sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, jej słabe oraz mocne strony, a także najważniejsze kierunki rozwoju. Strategia ułatwia lokalnym władzom podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych, prawnych, ekologicznych jak również efektywne planowanie przyszłych działań.

Punktem wyjścia do określenia obszarów strategicznych stał się raport o stanie społeczno-gospodarczym gminy Niebylec. Współpraca z przedstawicielami gminy oraz przeprowadzone konsultacje społeczne wskazały występujące problemy, co przełożyło się na określeni misji oraz wizji, a także pozwoliło na zaplanowanie poszczególnych działań.

Podstawowe prace analityczne i diagnostyczne oraz wersję końcową dokumentu opracował zespół Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w skład, którego wchodził: Agnieszka Trybus, Katarzyna Olszyńska i Grzegorz Puć.

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. serdecznie dziękuje za zaangażowanie w prace przy opracowaniu dokumentu Wójtowi Gminy Niebylec Panu Zbigniewowi Korabowi, Sekretarzowi Gminy Panu Antoniemu Chuchła oraz Kierownikowi Referatu Mienia i Ochrony Środowiska Pani Marii Machoś-Luczak, a także wszystkim uczestnikom konsultacji społecznych.

I. RAPORT O STANIE SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM GMINY NIEBYLEC

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Strategia rozwoju jest najważniejszym dokumentem programowym opracowanym dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Określa ona ścieżkę rozwoju na lata 2015-2020. Powstała z inicjatywy władz lokalnych, które dostrzegają potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Wieloaspektowość strategii została opracowana przy współpracy z przedstawicielami władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Niebylcu, mieszkańców gminy, przedstawicieli szkół, przedsiębiorstw, rolników oraz reprezentantów lokalnych organizacji pozarządowych.

Została sporządzona na podstawie dostępnej literatury, danych statystycznych oraz danych dostępnych w Urzędzie Gminy Niebylec.

Położenie i podział administracyjny

Gmina Niebylec- gmina wiejska-zajmuje powierzchnię 104 km². Jest jedną ze 160 gmin województwa podkarpackiego. Położona jest w południowo-wschodniej części powiatu strzyżowskiego. Gmina Niebylec jest trzecią z najliczniejszych gmin powiatu strzyżowskiego liczy 10 690 mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi 102 osoby/km².

W jej skład wchodzi 11 miejscowości sołeckich: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Jawornik, Konieczkowa, Lutcza, Małówka, Niebylec i Połomia.

Tabela 1. Wsie i przysiółki gminy Niebylec

Lp.	Wieś	Liczba przysiółków	Nazwa przysiółków
1	Baryczka	10	Kamienna, Zalesie, Rzeki, Zaklikówka, Domaradz, Moczary, Żabia, Karpaty, Michnówka, Karasiówka
2	Blizianka	1	Wygoda
3	Gwoździanka	2	Dół, Góra
4	Gwoźnica Dolna	3	Podlas, Pasieka, Halicz
5	Gwoźnica Górna	9	Wilcze, Miasto, Czarnatówki, Poręby, Jamne, Dwór, Kąty, Kozówka, Pod Lipą
6	Jawornik	7	Orzyszka, Podlas, Ścionki, Folwark, Koło Kółka, Za Górą, Za Wodą
7	Konieczkowa	6	Rzym, Potoki, Rybia, Łęgi, Rola, Podlas
8	Lutcza	12	Kobyła, Kąty Luteckie, Szopówki, Mnichowa Górka, Gąsiorówki, Buczyny, Małówka, Roślówka, Podsochówka, Nowa Wieś, Delikatesówka, Strzałwoka
9	Małówka	0	-
10	Niebylec	2	Niepokórka, Dwór,
11	Połomia	10	Podsośnina, Żabia, Pogorzała, Gadejówka, Podgóry, Sołtysie, Podlas, Piekarówka, Rzeki, Za Rzeką

Źródło: UG Niebylec, 2015

Administracyjnie gmina Niebylec graniczy od strony zachodniej z gminą Strzyżów, od północy z gminą Czudec, od wschodu z gminami Lubenia oraz Błazowa, od południowej strony graniczy z gminami Korczyna, Jasienica Rosielna i Domaradz. Od stolicy województwa - Rzeszowa dzieli ją około 28 km.

Mapa 1. Powiat Strzyżowski

Źródło: UG Niebylec

Tabela 2. Podział administracyjny powiatu strzyżowskiego

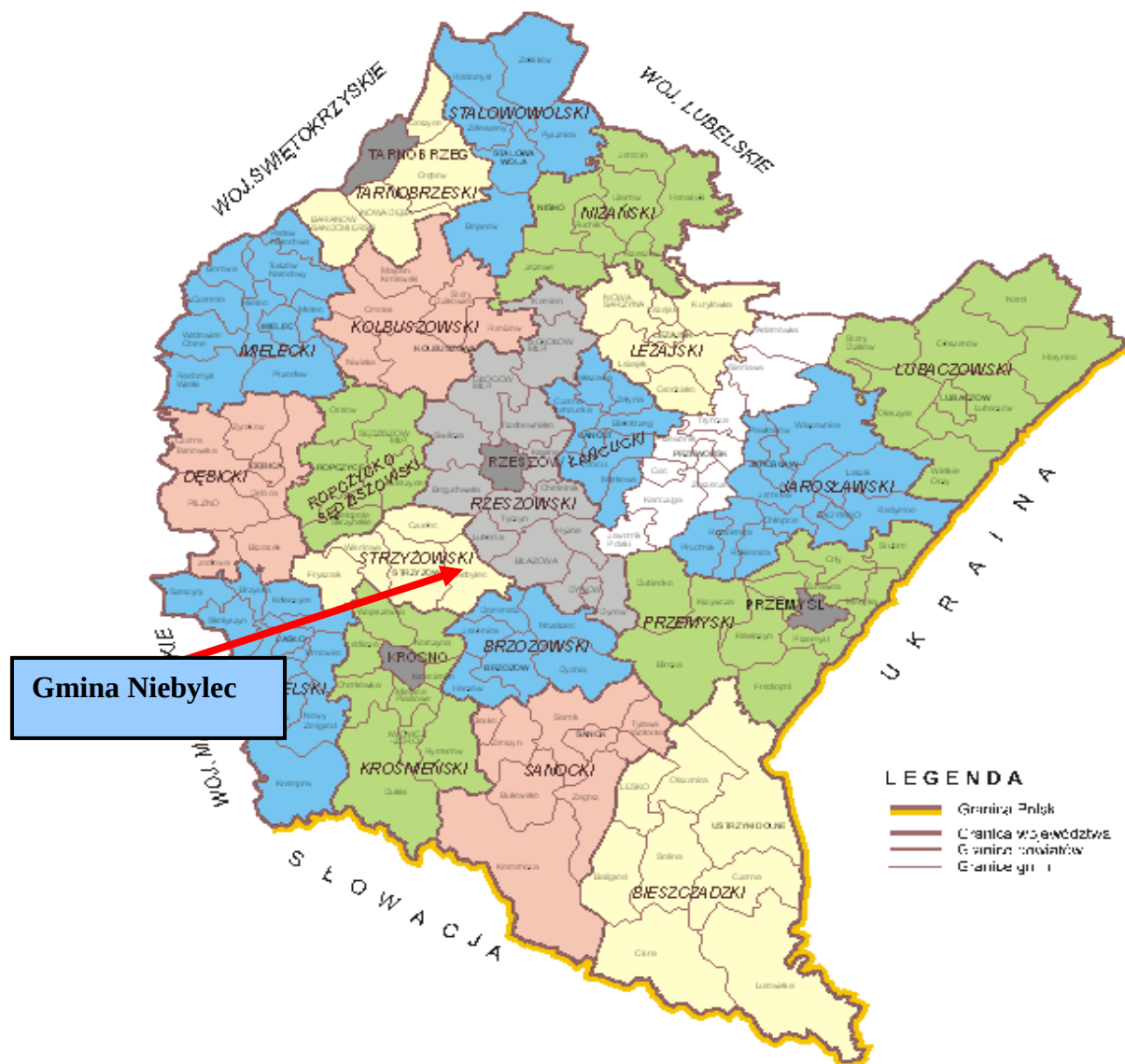
Gmina	Powierzchnia (km ²)
Czudec	85
Frysztak	91
Niebylec	105
Strzyżów	140
Wiśniowa	83
Razem powiat	504

Źródło: US Rzeszów; 31.12.2013

Gmina położona jest w obszarze Pogórza Strzyżowskiego i Pogórza Dynowskiego w Strefie Alpejskiej, Prowincji Karpat, Podprowincji Karpat Zachodnich, Makroregionie Karpat Zewnętrznych oraz Mezo-regionie Pogórza Karpackiego. Północna i centralna część gminy położona jest w zlewni Gwoźnicy, która stanowi oś hydrograficzną tego obszaru odprowadzającą wody w kierunku północnym do Wisłoka, a południowa część gminy położona jest w zlewni Stobnicy, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka, odprowadzającego wody w kierunku zachodnim. Obydwie rzeki mają charakter rzek górskich o dużych wahaniami poziomu i zmiennych przepływach. Teren gminy charakteryzuje się silnie urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się rozległe grzbiety tworzące trzy poziomy na wysokościach około 330-360 m, 380-440 m i 450-460 m. Średnie spadki terenu wynoszą 10-20%. Znaczną część gminy zajmują użytki rolne stanowiące 72% ogólnej powierzchni gminy. Tereny leśne zajmują około 26% powierzchni gminy, co oznacza, że 1/4 gminy jest zalesiona, tereny pozostałe wraz z osiedlowymi zajmują tylko 2% ogólnej powierzchni. Przez gminę Niebylec przebiega droga krajowa łącząca Rzeszów z granicą państwa w Barwinku oraz z Bieszczadami i Krosnem.

Mapa 2. Gmina Niebylec na tle powiatu strzyżowskiego i województwa podkarpackiego

Źródło: US Rzeszów

Środowisko naturalne

Głównymi zaletami obszaru gminy Niebylec jest górzysty krajobraz oraz bogata szata roślinna. Przyrodniczym atutem gminy jest malownicze położenie w dolinach podgórskich potoków (Stobnicy i Gwoźnicy z dopływami), rozdzielonych zalesionym pasem wzniesień: G. Kamieniec (442 m n.p.m.) i otoczonych od północnego-wschodu grzbietem Patrii (506 m n.p.m.), skąd podziwiać można rozległą panoramę Pogórza Dynowskiego.

Wzniesienia mają przebieg południowo-wschodni i są porozcinane równoległymi, rozległymi i głębokimi dolinami rzecznyymi. Na obszarze gminy Niebylec występuje małe zróżnicowanie gleb – można je zaliczyć do średnich klas botanicznych pod względem użyteczności rolniczej. Gleby powiatu zaliczane są głównie do III i IV klasy bonitacyjnej. Według klasyfikacji ogólnej są to gleby terenów górzystych. Są bardzo płytkie, o dużym udziale rumoszy, łatwo przepuszczalne, bardzo kwaśne. Pomimo bardzo dużej zawartości próchnicy nie przedstawiają one żadnej wartości rolniczej. Są bardzo ciężkie, trudne w uprawie, wymagające szczególnych zabiegów agrotechnicznych. Ponieważ dominują gleby pylaste, a nie zwięzłe, w gminie występuje problem erozji gleb. Znaczna część obszaru gminy jest objęta terenami zagrożonymi osuwiskami. Na obszarze powiatu występują gleby bielcowe i mady zlokalizowane na równinnych tarasach doliny rzek oraz gleby brunatne i bielcowe wytworzone w wyniku wietrzenia skał fliszu karpackiego, które przeważają na terenach położonych wyżej. Strukturę glebową powiatu tworzą też gleby inicjalne (szkieletowe) zajmujące obszary grzbietowe i wierzchowinowe oraz poosuwiskowe, nie przedstawiające żadnej wartości rolniczej, gleby gliniaste oraz ilaste, które są trudne w wykorzystaniu na cele rolnicze.

Na terenach rolnych, znajdują się wąskie pasma lasów łęgowych. Lasy te zajmują jedynie najwyżej położone, zbyt strome dla upraw rolnych, łąk i pastwisk obszary. Większe tereny leśne przeważają głównie w południowej i wschodniej części gminy. Dominującym i podstawowym typem krajobrazu na terenie gminy jest historycznie ukształtowany krajobraz podgórski o kulturze rolniczej, odznaczający się w większości niezwykle barwną mozaiką upraw rolnych, łąk, i zadrzewień śródpolnych. Około 70% terenu gminy objęte jest szczególnymi formami ochrony, takimi jak: Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, czy Hyżneńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu i obszar objęty strefą ochronną (otuliną).

Teren gminy położony jest na fliszu karpackim, który z reguły nie obfituje w bogactwa naturalne, jednak występują one w małych ilościach. Dotyczy to udokumentowanych i do niedawna jeszcze eksploatowanych złóż surowców budowlanych w postaci piaskowców, a także surowców ceramicznych tj. glin i ilów (Połomia, Lutcza,), jak również żwirów, piasków i kruszywa rzeczno. Ciekawostką jest występowanie na terenie powiatu minerałów takich jak: bentonity w Niebylcu oraz wody mineralne, których samowypływy zostały stwierdzone w wielu miejscowościach, m.in. w Niebylcu, Lutczy.

Na terenie gminy występują dwie główne rzeki: Stobnica oraz Gwoźnica. Mają one charakter rzek górskich o dużych wahaniami poziomu i zmiennych przepływach. Część południowa gminy położona jest w zlewni Stobnicy oraz prawobrzeżnego dopływu Wisłoka, odprowadzając wody w kierunku zachodnim. 8-kilometrowy odcinek rzeki Stobnicy płynie na terenie gminy i uchodzi do Wisłoka na wysokości Strzyżowa. Gwoźnica swoje koryto ma w północnej i centralnej części gminy, która odprowadza wodę w kierunku północnym ku Wisłokowi, gdzie ma ujście w miejscowości Wyżne. Obie rzeki są bardzo zanieczyszczone fosforanami, żelazem oraz magnezem, szczególnie Stobnica, przekraczając tym samym dopuszczalne normy. Wprowadzają do Wisłoka wody II klasy czystości. W ostatnich dziesięcioleciach stan wód Wisłoka, a także pozostałych cieków wodnych ulega poprawie, co ma związek z działalnością samorządów gminnych inwestujących w budowę oczyszczalni ścieków oraz w rozbudowę sieci kanalizacyjnej.

Szata roślinna gminy jest bardzo urozmaicona. Lasy zajmują około 26% jej powierzchni. Kompleksy leśne rozmieszczone są nierównomiernie. Najwyższe partie terenu zajmują drzewostany złożone z jodły i buka z domieszką grabu i dębu, tworzące zbiorowiska żyźnej buczyny karpackiej w formie podgórskiej. Nieco niżej położone są drzewostany z przewagą grabu. Prócz wymienionych drzew w lasach spotkać można: jesiony, jawory i cisy. O wysokiej wartości przyrodniczej terenu świadczy fakt występowania na nim wielu gatunków roślin i zwierząt osiagających tu granice swojego zasięgu występowania związane jest z tym, iż obszar Pogórza stanowi formę przejściową pomiędzy terenami góorskimi i nizinnymi. Ogółem stwierdzono występowanie 916 gatunków roślin w tym wielu chronionych i zagrożonych. Chronione obszary obfitują w faunę, w której szczególnie bogaty jest świat owadów. W góorskich potokach jest wiele gatunków ryb.

Jednym z ważniejszych problemów gminy jest zachowanie czystości powietrza oraz ochrony wód powierzchniowych. Porównując z emisję zanieczyszczeń z innych regionów województwa podkarpackiego, emisja z powiatu strzyżowskiego nie stanowi dużego

procentu, tym samym nie powoduje dużego zanieczyszczenia środowiska, co korzystnie wpływa, na jakość życia mieszkańców.

Stopień uprzemysłowienia gminy jest niewielki, zlokalizowane są tu jedynie podmioty gospodarcze zaliczane do małych i średnich przedsiębiorstw. Zanieczyszczenia powietrza pochodzą głównie od lokalnych kotłowni pracujących na rzecz szkół i budynków użyteczności publicznej, gospodarstw domowych oraz wyniku spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych.

Obszar Pogórza Strzyżowskiego stanowi fragment Pogórza Dynowskiego. Leży w zasięgu typu klimatu podgórskiego i jest piętnem umiarkowanie ciepłym, posiadającym najkorzystniejsze warunki klimatyczne wśród klimatów górskich. Sumy roczne opadów są małe, ok. 650 mm. Jest to wartość zbliżona do wartości rocznej dla całej Polski. Klimat kontynentalny ma wpływ na kształtowanie klimatu w gminie. Cechują go duże roczne amplitudy wahań temperatury spowodowane wysokimi wartościami temperatur maksymalnych i niskimi wartościami temperatur minimalnych. Średnia roczna temperatura w zależności od wysokości nad poziomem morza sięga 6-8 stopni.

Gmina a powiat strzyżowski

Niebylec – wieś położona we wschodniej części powiatu strzyżowskiego, wzdłuż międzynarodowej trasy z Kuźnicy przez Rzeszów do granicy państwa w Barwinku oraz jej odgałęzień do Strzyżowa i Krosna. Prawa miejskie otrzymał w 1509 r. od Zygmunta I Starego. Do swojego herbu miasteczko przyjęło fragment pogoni litewskiej. Herb przedstawia ramię zbrojne z podniesionym mieczem. Gmina została utworzona 1 stycznia 1973 roku uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie, a obecnie liczy 10 690 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 10 444 ha. W jej skład wchodzi 11 sołectw.

Powiat strzyżowski położony jest w centralnej części województwa podkarpackiego, ze stolicą w Strzyżowie, położonym w odległości ok. 30 km od Rzeszowa, Jasła i Krosna. W skład powiatu wchodzi 4 gminy wiejskie (Czudec, Frysztak, Niebylec, Wiśniowa) i miejsko-wiejska gmina Strzyżów. Powiat strzyżowski ma charakter rolniczo-przemysłowy. Jego obszar wynosi 503 km² i jest zamieszkały przez 62 165 mieszkańców. W tych właśnie ośrodkach skoncentrowany jest niemal cały potencjał gospodarczy powiatu, pozostały obszar ma charakter rolniczy. Od początku lat dziewięćdziesiątych, także na obszarach wiejskich powiatu, w tym rolniczych, zaczęły pojawiać się małe zakłady produkcyjne i usługowe. Działają tu zakłady produkcyjne, z których największe to: „Instal” w Czudcu i Cukiernicza

Spółdzielnia Inwalidów „Roksana” w Strzyżowie. Do tradycji działalności dołączają nowe podmioty gospodarcze, m.in. przetwórcze, jak wielokrotnie nagradzany Zakład Przetwórstwa Mięsnego Marek Leśniak w Strzyżowie, Zakład Masarsko-Wędliniarski Czesław Fijołek w Godowej, czy znana firma budowlana Rembud. Pojawiają się też podmioty z kapitałem zagranicznym, jak włoska firma FME Food Machinery Europe Sp. z o.o., w Wyżnem (gmina Czudec), produkująca linie technologiczne do produkcji żywności. W ostatnich latach prężnie rozwija się sektor handlowo-usługowy.

Zdjęcie 1. Urząd gminy w Niebylecu

Źródło: UG Niebylec

Tabela 3. Gmina Niebylec a powiat strzyżowski

Wyszczególnienie	Powierzchnia (w km ²)	Ludność
Niebylec	105	10 690
Powiat strzyżowski	503	62 026
udział %	20,87	17,23

Źródło: UG Niebylec; 2014

Pod względem wielkości powierzchni gmina Niebylec zajmuje 2 miejsce w powiecie, co stanowi 20,87% ogólnej powierzchni powiatu strzyżowskiego. Ludność gminy to 17,23% ogólnej liczby ludności powiatu strzyżowskiego, co stawia ją na drugim miejscu.

2. LUDNOŚĆ I ZAGADNIENIA SPOŁECZNE

Dane demograficzne

Tabela 4. Podstawowe dane gminy Niebylec na tle pozostałych gmin powiatu strzyżowskiego

GMINA NIEBYLEC W LICZBACH NA TLE POWIATU STRYŻÓWSKIEGO				
Powierzchnia		105 km ²	20,87 % powierzchni powiatu	
Ludność wg stałego miejsca zameldowania		10 690 mieszkańców	17,23% ludności powiatu	
Struktura administracyjna powiatu strzyżowskiego				
L.p.	Gmina	Powierzchnia	Ludność (wg stałego miejsca zameldowania)	Gęstość zaludnienia
1.	Czudec	85 km ²	11 721	138 os. / km ²
2.	Frysztak	91 km ²	10 524	116 os. / km ²
3.	Niebylec	105 km ²	10 690	102 os. / km ²
4.	Strzyżów	140 km ²	20925	149 os. / km ²
5.	Wiśniowa	83 km ²	8 305	100 os. / km ²

Źródło: UG Niebylec; 2014

Powierzchnia gminy Niebylec wynosi 104 km² co stanowi 20,87% powierzchni powiatu strzyżowskiego. Jednocześnie gmina Niebylec jest drugą, co do wielkości po gminie Stryżów jednostką samorządową w powiecie strzyżowskim. Pod koniec roku 2014 gminę Niebylec zamieszkiwało 10 690 (5 509 kobiet i 5 181 mężczyzn) osób, czyli 17,23% populacji całego powiatu strzyżowskiego. Gęstość zaludnienia według danych z 31.12.2014 r. wyniosła 102 osoby na km². Gęstość zaludnienia w gminie Niebylec była niższa od średniej w powiecie, która wynosiła 123 osoby na km².

Tabela 5. Podział administracyjny gminy Niebylec

Sołectwo/ wieś	Ludność	Powierzchnia (ha)	Gęstość zaludnienia (osoby / km²)
Baryczka	984	927	106
Blizianka	413	487	84
Gwoździanka	327	345	94
Gwoźnica Dolna	443	503	88
Gwoźnica Górna	1 378	1 307	105
Jawornik	1 180	1 215	97
Konieczkowa	1 244	1 098	113
Lutcza	2 277	2 816	80
Małówka	277	186	148
Niebylec	598	199	300
Połomia	1569	1 361	115
Razem	10690	10 444	102

Źródło: UG Niebylec

W 2014 roku teren gminy Niebylec zamieszkiwany był przez 10 690 osób. Największą liczbę ludności ma miejscowość Lutcza – 2 277 osób, najmniejszą natomiast miejscowość Małówka – 277 osób. Pod względem powierzchni poszczególnych miejscowości na terenie gminy Niebylec największą powierzchnię, bo 2 816 ha posiada Lutcza, natomiast najmniejszą Małówka – 186 ha. W przypadku gęstości zaludnienia na pierwszym miejscu w gminie plasuje się Niebylec – 300 osób na km², natomiast najmniejsza gęstość zaludnienia występuje w Lutczy – 80 osób na km².

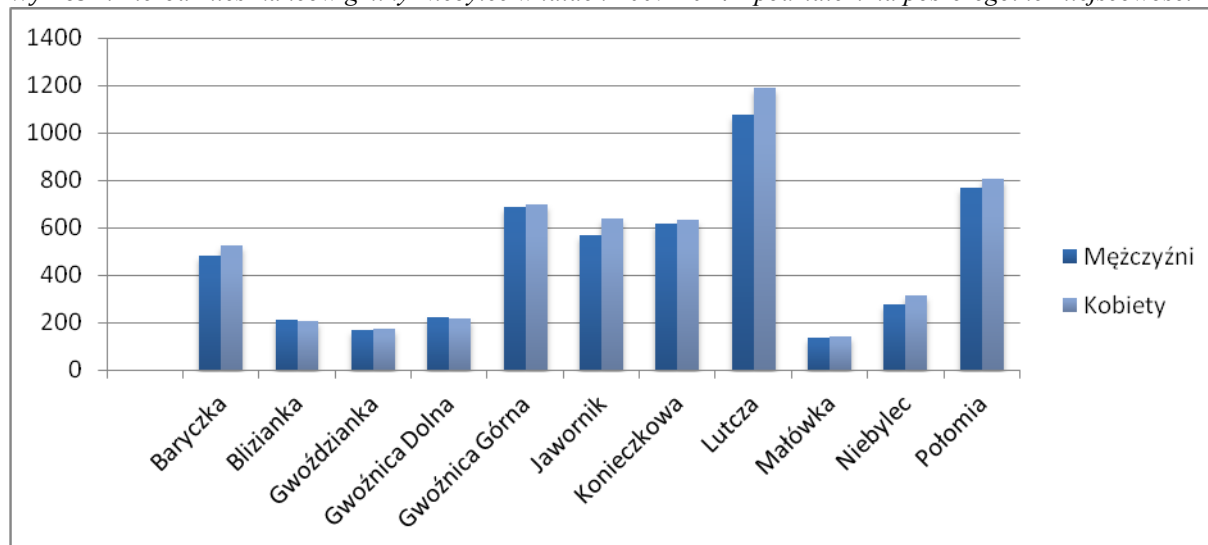
Tabela 6. Liczba mieszkańców gminy Niebylec w latach 2007-2014 w rozbiściu na sołectwa

Miejscowość	2007			2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014		
	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K
Baryczka	1013	478	535	1014	480	534	1024	488	536	1014	486	528	1010	486	524	1006	486	520	992	482	510	984	480	504
Blizianka	432	219	213	426	214	212	421	213	208	420	211	209	416	211	205	417	207	210	410	205	205	413	205	208
Gwoździanka	348	173	175	347	172	175	345	171	174	354	174	180	348	171	177	345	169	176	337	164	173	327	161	166
Gwoźnica Dolna	442	227	215	440	224	216	441	223	218	443	224	219	442	221	221	446	223	223	449	226	223	443	225	218
Gwoźnica Górna	1384	687	697	1394	686	708	1393	689	704	1384	686	698	1380	686	694	1381	685	696	1385	687	698	1378	683	695
Jawornik	1230	575	655	1223	570	653	1223	570	653	1214	569	645	1198	562	636	1192	564	628	1189	562	627	1180	564	616
Konieczkowa	1236	617	619	1234	613	621	1258	623	635	1262	623	639	1267	622	645	1252	614	638	1252	609	643	1244	606	638
Lutcza	2262	1082	1180	2258	1074	1184	2271	1077	1194	2260	1074	1186	2265	1071	1194	2269	1078	1191	2278	1077	1201	2277	1071	1206
Małówka	276	137	139	279	137	142	280	138	142	286	140	146	286	142	144	284	142	142	278	138	140	277	138	139
Niebylec	589	273	316	590	275	315	584	274	310	591	276	315	593	277	316	602	283	319	602	286	316	598	285	313
Połomia	1563	768	795	1571	766	805	1574	768	806	1582	770	812	1572	763	809	1578	766	812	1572	767	805	1569	763	806
Razem	10775	5236	5539	10776	5211	5565	10814	5234	5580	10810	5233	5577	10777	5212	5565	10772	5217	5555	10744	5203	5541	10690	5185	5509

Źródło: UG Niebylec, stan na dzień 14.09.2015 r. (O - ogółem, M – mężczyźni, K – kobiety)

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Niebylec w latach 2007-2014 z podziałem na poszczególne miejscowości

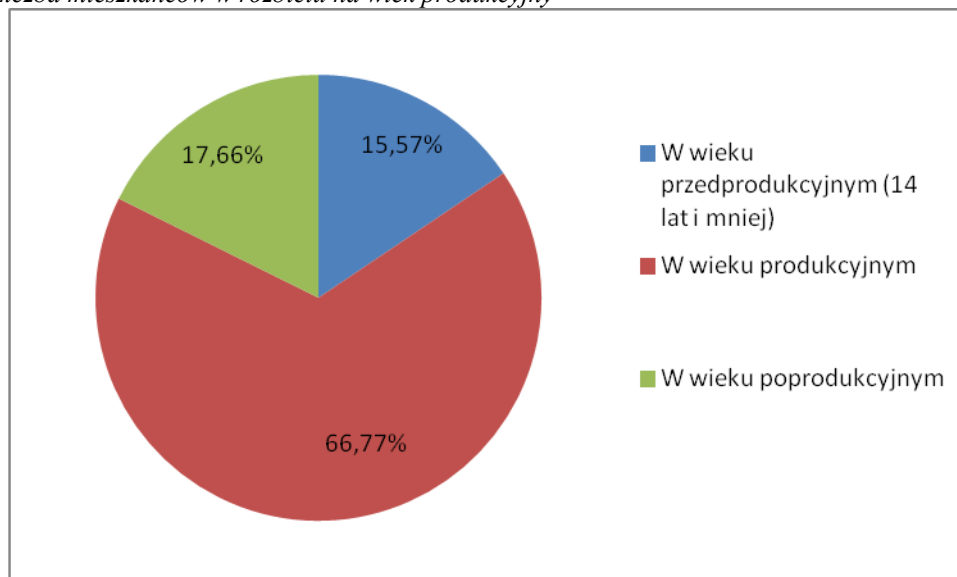
Źródło: UG Niebylec, 14.09.2015r.

Tabela 7. Liczba mieszkańców w rozbiu na wiek produkcyjny w gminie Niebylec

Ogółem	W tym kobiety	W wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)	W wieku produkcyjnym	W wieku poprodukcyjnym
10 567	5 415	1 645	7 056	1 866

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 20.05.2015r.

Wykres 2 Liczba mieszkańców w rozbiu na wiek produkcyjny

Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na dzień 20.05.2015 r.

Według danych z maja 2015 roku gminę Niebylec zamieszkiwało 10 567 osób, w tym 5 415 kobiet. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym 18-65 lat. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosi 1 645 i stanowi 15,57% całej populacji gminy. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi 7 056 osób, co

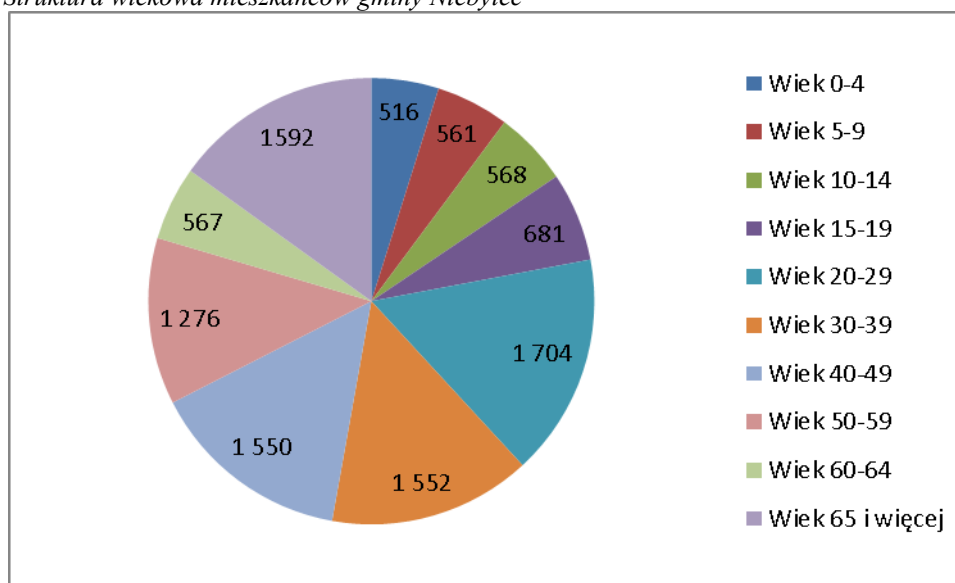
stanowi 66,77% ogółu mieszkańców gminy. Natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 1 866 i stanowi 17,66% całej populacji gminy.

Tabela 8. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Niebylec

Gmina	Wiek									
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 i więcej
Niebylec	516	561	568	681	1 704	1 552	1 550	1 276	567	1592
% ogółu	4,88%	5,31%	5,38%	6,44%	16,13%	14,69%	14,67%	12,08%	5,37%	15,07%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na dzień 30.05.2015 r.

Wykres 3. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Niebylec

Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na dzień 30.05.2015r.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród mieszkańców gminy Niebylec stanowią osoby w przedziale 20-29 lat. Ich liczba wynosi 1704 osoby i stanowi 16,13% całej populacji gminy. Drugą, co do wielkości grupą są osoby powyżej 65 roku życia, ich liczba wynosi 1592 osoby i stanowi 15,07% ogółu mieszkańców. Kolejną grupą są osoby w wieku 30-39 (1 552 osoby) i stanowią 14,69% mieszkańców gminy.

Tabela 9. Ruch naturalny ludności w liczbach bezwzględnych na tle powiatu

Gmina	Ludność (wg stałego miejsca zamieszkania)	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny (w liczbach bezwzględnych)
Czudec	11 721	118	113	5
Frysztak	10 524	92	104	-12
Niebylec	10 690	113	108	5
Strzyżów	20 925	185	176	9
Wiśniowa	8 305	70	83	-13
Razem powiat	62 165	579	583	-4

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie, *Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014*

Na koniec roku 2013 w gminie Niebylec można zaobserwować dodatni przyrost naturalny. Różnica pomiędzy urodzeniami a zgonami wyniosła 7. Największy przyrost naturalny na terenie powiatu strzyżowskiego osiągnęła gmina miejsko-wiejska Strzyżów 9. Najniższy przyrost naturalny na koniec roku 2013 osiągnęła gmina Wiśniowa – 13.

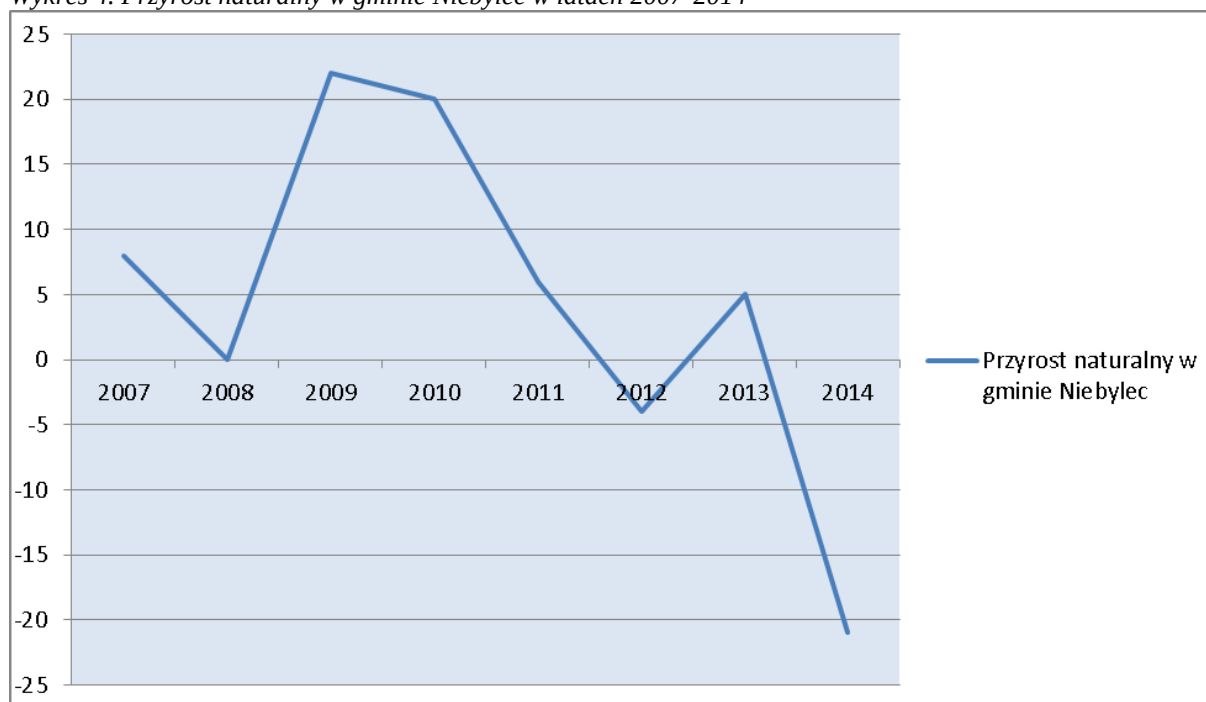
Tabela 10. Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2007-2014

Sołectwo	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Baryczka	-6	1	-9	-5	-2	-5	-3	1
Blizianka	3	-1	0	-3	-1	-1	-1	4
Gwoździanka	7	1	0	-2	-1	-3	-4	-3
Gwoźnica Dolna	2	4	4	1	0	-2	0	-2
Gwoźnica Górna	-1	0	-2	3	-1	4	1	-3
Jawornik	0	-9	2	-1	-4	-2	-4	-2
Konieczkowa	0	-7	7	9	10	-4	4	-8
Lutcza	3	-4	10	-1	-3	7	6	-2
Małówka	-1	1	4	5	2	-2	-2	0
Niebylec	-1	1	5	6	2	3	5	-4
Połomia	2	13	1	8	4	1	3	-2
Razem gmina	8	0	22	20	6	-4	5	-21

Źródło: UG Niebylec, stan na dzień 14.09.2015 r.

Wykres 4. Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2007-2014

Źródło: UG Niebylec, 14.09.2015r.

Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat zmiany dotyczące przyrostu naturalnego w gminie Niebylec były znaczne. W latach 2007, 2009, 2010, 2011 i 2013 przyrost naturalny był dodatni. W roku 2008 liczba urodzeń była równa liczbie zgonów. Natomiast w latach 2012 i 2014 przyrost naturalny był ujemny i na koniec roku 2014 kształtował się na poziomie – 21.

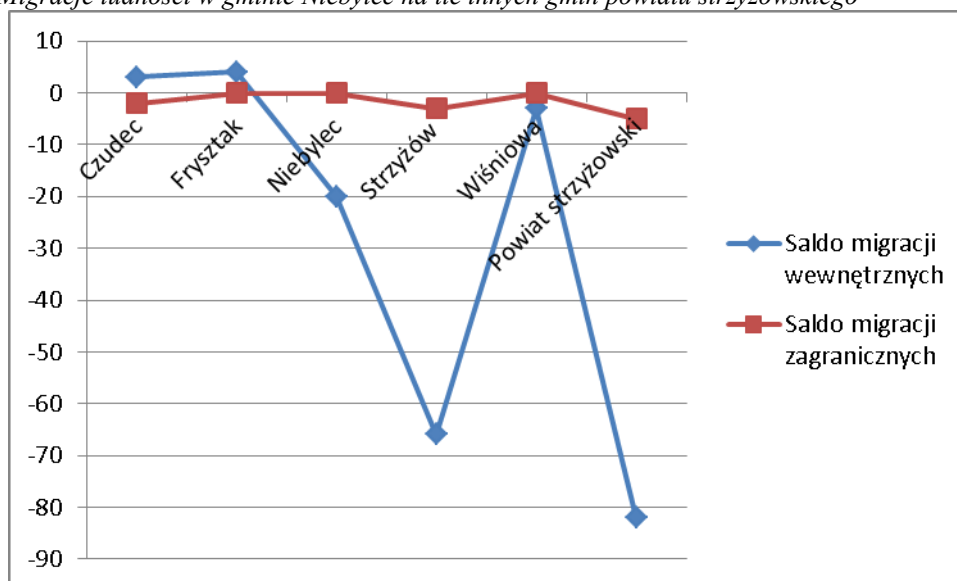
Tabela 11. Migracje ludności w gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu strzyżowskiego

Gmina	Zameldowania w ruchu wewnętrznym	Zameldowania z zagranicy	Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	Wymeldowania za granicę	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych
Czudec	87	1	84	3	3	-2
Frysztak	60	2	56	2	4	0
Niebylec	60	2	80	2	-20	0
Strzyżów	150	10	216	7	-66	-3
Wiśniowa	47	0	50	0	-3	0
Razem powiat	478	15	486	14	-82	-5

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 03.06.2015r.

Wykres 5. Migracje ludności w gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu strzyżowskiego

Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na dzień 03.06.2015 r.

Zjawiskiem, które można uznać za niepokojące w większości gmin jest ujemne saldo migracji zarówno wewnętrznych jak i zagranicznych. Na koniec roku 2014 saldo migracji wewnętrznych w gminie Niebylec kształtowało się na poziomie 20, natomiast saldo migracji zagranicznych na poziomie 0. Biorąc pod uwagę dane dotyczące powiatu sytuacja jest bardzo podobna – zarówno saldo migracji wewnętrznych jak i zagranicznych jest ujemne.

3. RYNEK PRACY

Gmina Niebylec jest gminą o charakterze rolniczym, a co za tym idzie spora część jej mieszkańców jest dotknięta problemem bezrobocia. Ze względu na brak większych zakładów produkcyjnych niewielka część mieszkańców gminy pracuje zawodowo. Problemy związane z brakiem pracy dotyczą przede wszystkim osób młodych, z wykształceniem niedopasowanym do potrzeb rynku pracy.

Tabela 12. Pracujący w powiecie strzyżowskim z podziałem na poszczególne gminy

Gmina	Liczba mieszkańców gminy	Liczba osób pracujących w podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych)
Czudec	11 721	967
Frysztak	10 524	859
Niebylec	10 690	619
Strzyżów	20925	3 311
Wiśniowa	8 305	574
Razem powiat	62 165	6 330

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014

Na koniec roku 2013 pod względem liczby osób pracujących gmina Niebylec zajmowała 4 miejsce w powiecie. Najlepsza sytuacja była w gminie miejsko-wiejskiej Strzyżów. Liczba osób pracujących wyniosła tam 3311. Najgorsza sytuacja była w gminie Wiśniowa. Liczba osób pracujących wyniosła 574.

Część mieszkańców oprócz pracy zawodowej zajmuje się pracą we własnych gospodarstwach rolnych, dlatego też nie można określić precyzyjnie liczby osób zatrudnionych w rolnictwie.

Jednym z ważniejszych problemów dotyczących osób w wieku produkcyjnym niewątpliwie jest bezrobocie. Jest to problem nie tylko gospodarczy, ale również społeczny. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy powinna być priorytetem instytucji odpowiedzialnych za walkę z bezrobociem.

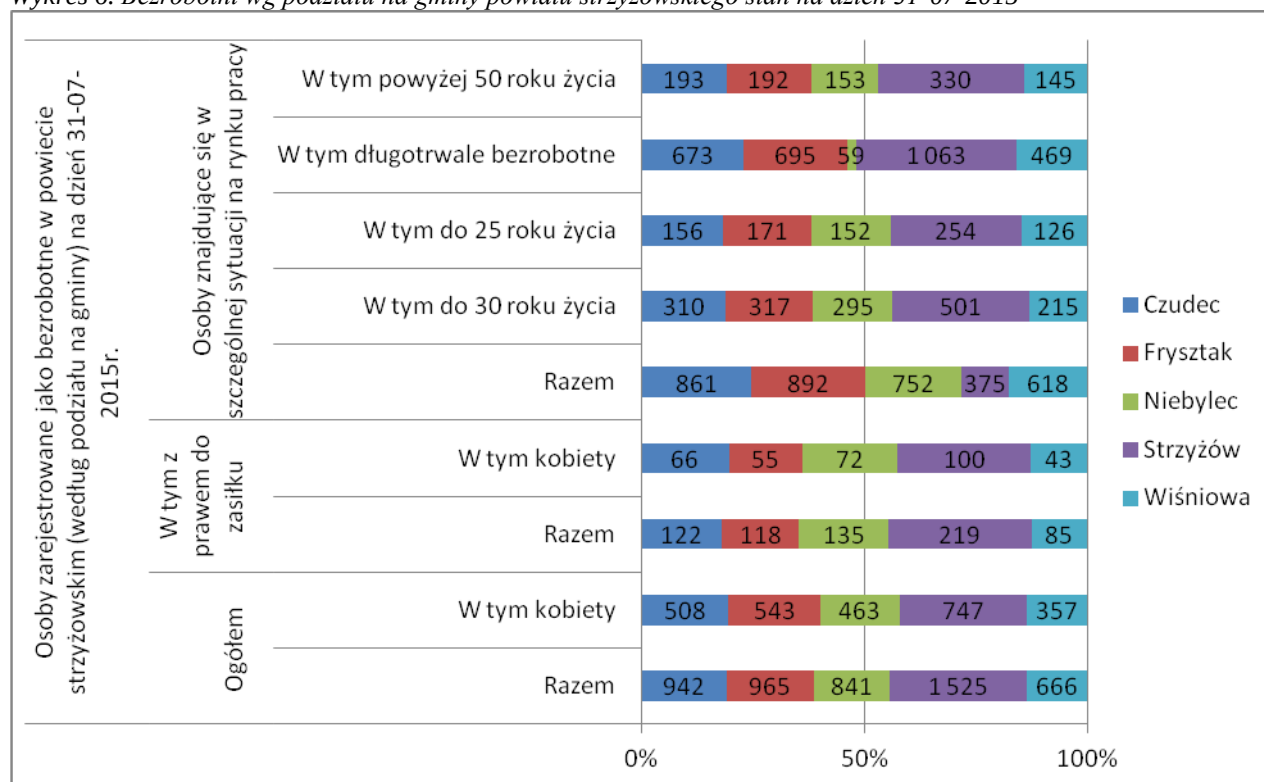

Tabela 13. Bezrobotni wg podziału na gminy powiatu strzyżowskiego stan na dzień 31-07-2015

Gmina	Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w powiecie strzyżowskim (według podziału na gminy) na dzień 31-07-2015 r.								
	Ogółem		W tym z prawem do zasiłku		Osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
	Razem	W tym kobiety	Razem	W tym kobiety	Razem	W tym do 30 roku życia	W tym do 25 roku życia	W tym długotrwale bezrobotne	W tym powyżej 50 roku życia
Czudec	942	508	122	66	861	310	156	673	193
Frysztak	965	543	118	55	892	317	171	695	192
Niebylec	841	463	135	72	752	295	152	59	153
Strzyżów	1 525	747	219	100	375	501	254	1 063	330
Wiśniowa	666	357	85	43	618	215	126	469	145
Razem powiat	4 939	2 618	679	336	4 498	1 638	859	3 459	1 013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Wykres 6. Bezrobotni wg podziału na gminy powiatu strzyżowskiego stan na dzień 31-07-2015

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

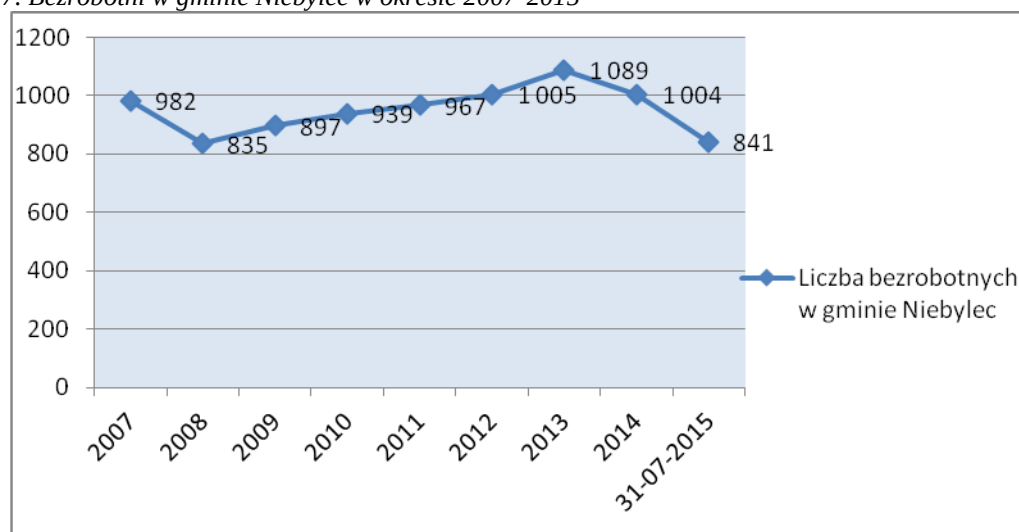
Osoby bezrobotne z terenu gminy Niebylec obsługiwane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie. Według danych z 31 lipca 2015 r. w gminie Niebylec zarejestrowanych było 841 osób bezrobotnych (w tym 463 kobiety). Liczba kobiet bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy stanowiła 55,05% ogółu bezrobotnych z terenu gminy. Z danych PUP w Strzyżowie wynika, że jedynie 135 osób (w tym 72 kobiety) posiadało prawo do zasiłku. Ponadto 752 mieszkańców gminy Niebylec zarejestrowanych, jako bezrobotne znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby do 30 roku życia, osoby do 25 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby powyżej 50 roku życia).

Tabela 14. Bezrobotni w gminie Niebylec w okresie 2007-2015

Rok	Liczba bezrobotnych ogółem
2007	982
2008	835
2009	897
2010	939
2011	967
2012	1 005
2013	1 089
2014	1 004
31-07-2015	841

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Wykres 7. Bezrobotni w gminie Niebylec w okresie 2007-2015

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

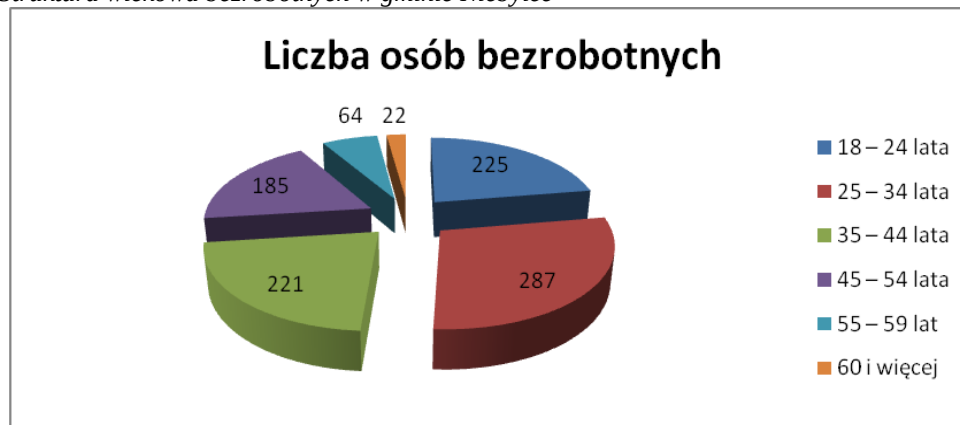
Na przestrzeni lat 2007-2015 bezrobocie w gminie Niebylec ulegało znacznym zmianom. W roku 2007 liczba bezrobotnych wynosiła 982 osoby. W 2008 roku liczba bezrobotnych spadła do 835 osób. Jednak przez kolejnych 5 lat liczba bezrobotnych systematycznie wzrastała i w roku 2013 wyniosła 1089. Od 2014 roku można zauważyć niewielką tendencję spadkową. Na koniec lipca 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 841 bezrobotnych.

Tabela 15. Struktura wiekowa bezrobotnych w gminie Niebylec

Przedział wiekowy	Liczba osób bezrobotnych	% ogółu bezrobotnych
18 – 24 lata	225	22,41
25 – 34 lata	287	28,59
35 – 44 lata	221	22,01
45 – 54 lata	185	18,43
55 – 59 lat	64	6,37
60 i więcej	22	2,19
Ogółem	1 004	100

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Wykres 8. Struktura wiekowa bezrobotnych w gminie Niebylec

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Bezrobocie na terenie gminy Niebylec dotyczy przede wszystkim osób młodych. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy znajduje się w przedziale wiekowym 25-34 lata (287 osób). Kolejne pod względem liczebności grupy wiekowe to 18-24 lata (225 osób) i 34-35 lata (221 osób). Najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku powyżej 60 lat (22 osoby).

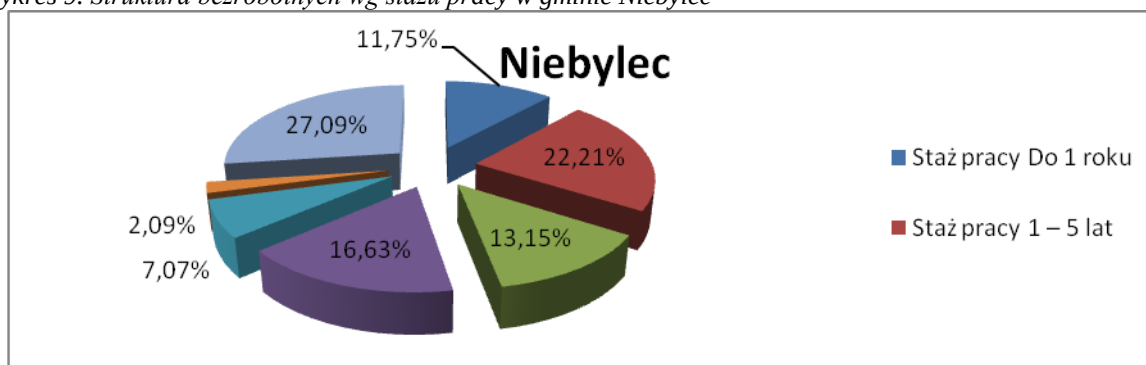

Tabela 16. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w gminie Niebylec

Gmina	Staż pracy						
	Do 1 roku	1 – 5 lat	5 – 10 lat	10 – 20 lat	20 – 30 lat	30 lat i więcej	Bez stażu
Niebylec	118	223	132	167	71	21	272
% ogólnej liczby bezrobotnych	11,75%	22,21%	13,15%	16,63%	7,07%	2,09%	27,09%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Wykres 9. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w gminie Niebylec

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

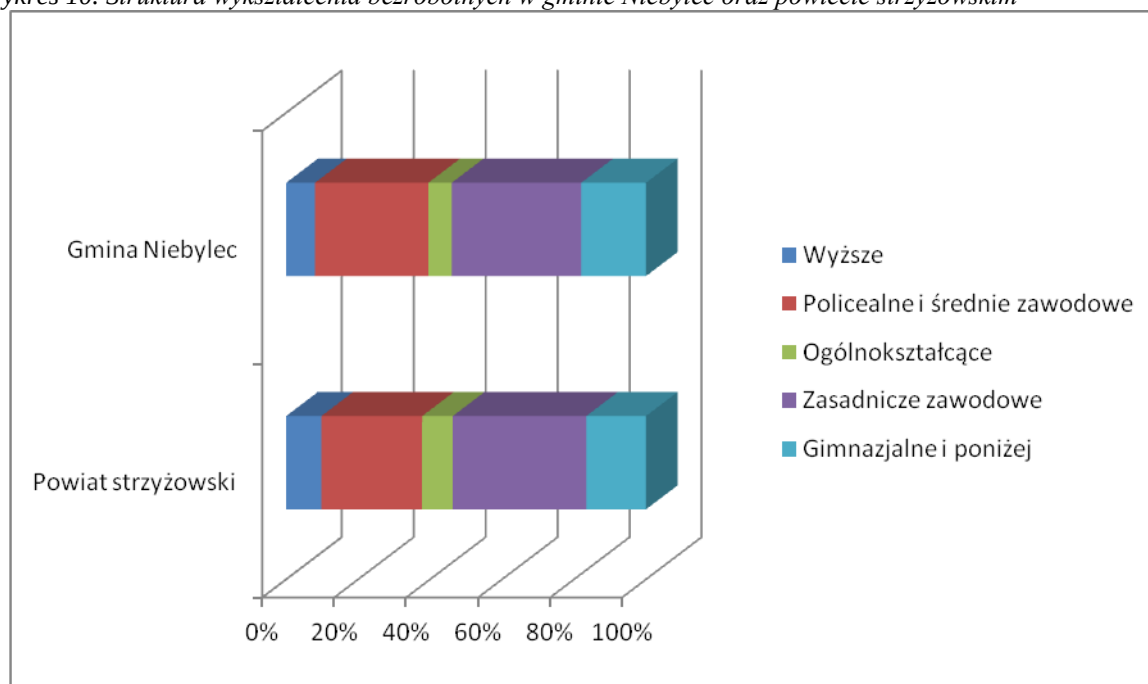
Bezrobocie w gminie Niebylec dotyczy przede wszystkim ludzi młodych zarówno wiekiem jak i stażem pracy. Najliczniejszą grupę bezrobotnych pod względem stażu pracy stanowią osoby, które nigdy nie pracowały. Ich liczba wynosi 272 osoby i stanowi 27,09% ogólnej liczby osób bezrobotnych. Natomiast najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat (21 osób, 2,09% ogółu osób bezrobotnych).

Tabela 17. Struktura wykształcenia bezrobotnych w gminie Niebylec oraz powiecie strzyżowskim

Wykształcenie	Powiat strzyżowski		Gmina Niebylec	
	ogółem	%	ogółem	%
Wyższe	578	9,80	80	8
Policealne i średnie zawodowe	1 644	28	316	31,50
Ogólnokształcące	496	8,50	65	6,50
Zasadnicze zawodowe	2 177	37,1	361	36
Gimnazjalne i poniżej	974	16,6	182	18
Razem	5 869	100	1 004	100

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Wykres 10. Struktura wykształcenia bezrobotnych w gminie Niebylec oraz powiecie strzyżowskim

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

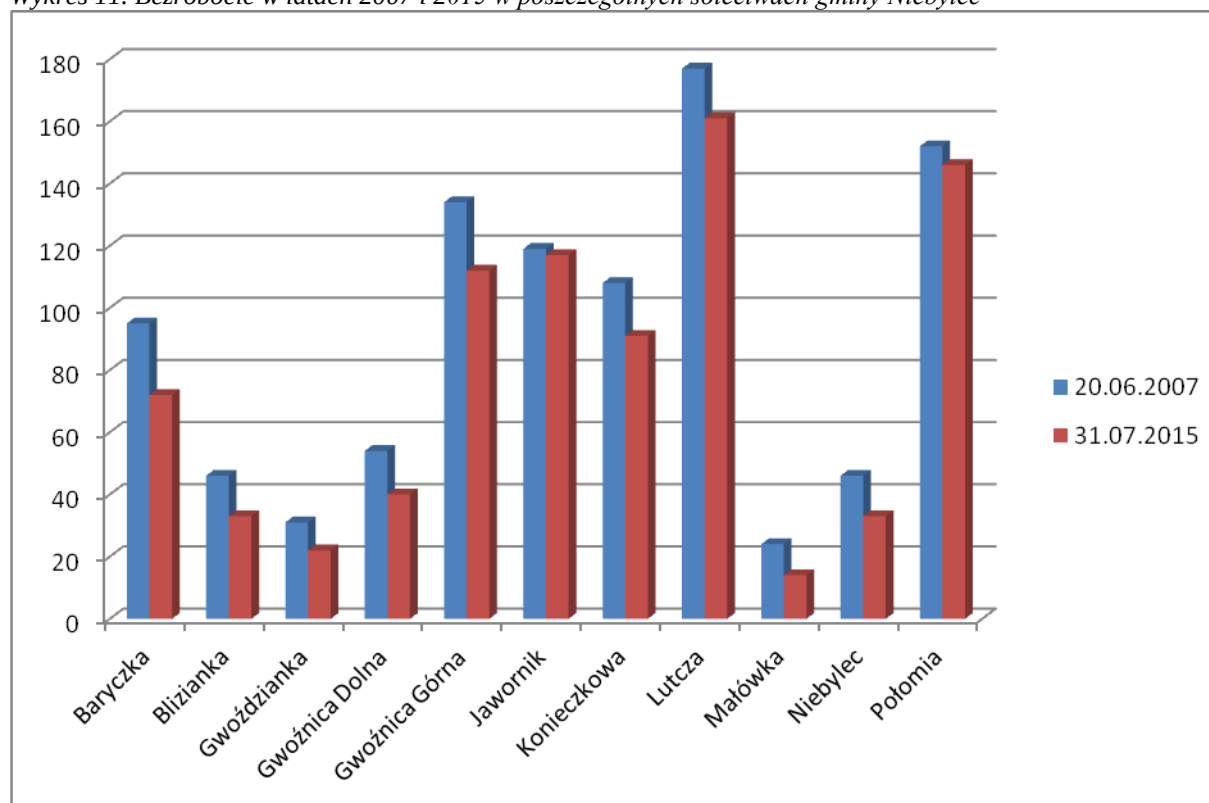
Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie najliczniejszą grupę osób bezrobotnych zarówno w gminie jak i w powiecie stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Odpowiednio 361 osób (36% ogółu bezrobotnych) i 2 177 osób (37,1% ogółu bezrobotnych). Najmniej liczną grupę w gminie Niebylec stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym – 80 osób (8% ogółu bezrobotnych). Natomiast najmniej liczną grupę bezrobotnych w powiecie stanowiły osoby z wykształceniem ogólnokształcącym – 496 (8,5% ogółu bezrobotnych).

Tabela 18. Bezrobocie w latach 2007 i 2015 w poszczególnych sołectwach gminy Niebylec

Miejscowość	20.06.2007	31.07.2015	Zmiana ilościowa w ciągu 8 lat
Baryczka	95	72	-23
Blizianka	46	33	-13
Gwoździanka	31	22	-9
Gwoźnica Dolna	54	40	-14
Gwoźnica Górna	134	112	-22
Jawornik	119	117	-2
Konieczkowa	108	91	-17
Lutcza	177	161	-16
Małówka	24	14	-10
Niebylec	46	33	-13
Połomia	152	146	-6
Razem	986	841	-145

Źródło: UG Niebylec

Wykres 11. Bezrobocie w latach 2007 i 2015 w poszczególnych sołectwach gminy Niebylec

Źródło: UG Niebylec

W ciągu ostatnich 8 lat liczba osób bezrobotnych spadła z 986 do 841 osób. We wszystkich miejscowościach z terenu gminy Niebylec można zaobserwować spadek liczby osób zarejestrowanych, jako bezrobotne. Największy spadek dotyczy miejscowości Baryczka i Gwoźnica Górna (odpowiednio o 23 i 22 osoby). Natomiast najmniejszy spadek liczby bezrobotnych odnotowany został w miejscowości Jawornik. W przeciągu 9 lat liczba bezrobotnych spadła jedynie o 2 osoby.

Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy można stwierdzić, że najistotniejszym problemem jest duże bezrobocie, zwłaszcza wśród osób młodych. Mimo, że w ciągu ostatnich 8 lat liczba bezrobotnych zmniejszyła się głównie ze względu na wyjazdy zagraniczne, to nadal brak miejsc pracy jest dużym problemem na terenie gminy Niebylec. Powyższa analiza wskazuje na konieczność podjęcia stosownych działań, które będą miały na celu poprawę tego stanu rzeczy. Ponadto można stwierdzić, że oferta edukacyjna nie jest dostosowana do potrzeb rynku pracy, co powoduje duże bezrobocie wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim zawodowym i policealnym. Działania powinny być również ukierunkowane na wspieranie osób, które zamierzają rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.

4. JAKOŚĆ ŻYCIA W GMINIE

Oświata

Rozwój oświaty jest jednym z ważniejszych zadań, które stoją przed samorządem gminy. Patrząc na funkcjonowanie gminy w kategoriach perspektywicznych jest to jedna z najbardziej przyszłościowych inwestycji, która w krótkim czasie może przynieść korzyści. Aby tak się stało, władze samorządowe muszą prowadzić racjonalną politykę oświatową, wyznaczając odpowiednie kierunki działania.

Pełnienie roli organu prowadzącego oświatę i troska o jej rozwój sprawiają, że prowadzenie szkół zaliczyć można do głównych celów strategicznych gminy. Podstawą właściwego wypełniania zadań w tym zakresie jest dokonanie właściwej analizy liczby szkół, nauczycieli oraz dzieci do nich uczęszczających.

Na terenie gminy Niebylec funkcjonuje łącznie 11 szkół, w tym 5 Zespołów Szkół: w Konieczkowej, w Niebylcu, w Gwoźnicy Górnej, w Lutczy oraz Połomi, w skład, których wchodzi szkoły podstawowe oraz gimnazja. Przy wszystkich jedenastu szkołach podstawowych istnieją oddziały przedszkole. Funkcjonuje również jedno odrębne przedszkole samorządowe w Niebylcu. Na terenie gminy nie ma szkół średnich. Młodzież dalszą naukę podejmuje głównie w Rzeszowie, a także w Strzyżowie oraz Czudcu. Najbliższa szkoła wyższa znajduje się w Rzeszowie, Krośnie oraz Jaśle.

Funkcję organu prowadzącego placówki oświatowe pełni gmina. Dąży ona na bieżąco do unowocześniania podległych jej szkół oraz dba o stan pomocy naukowych, poprzez systematyczne ich odnawianie i uzupełnianie.

Tabela 19. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach

Rok	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba uczniów w szkołach podstawowych	Liczba uczniów w gimnazjach	Liczba uczniów ogółem
2011/12	67	883	406	1289
2012/13	61	855	378	1233
2013/14	70	845	354	1199

Źródło: UG Niebylec

Tabela 20. Liczba nauczycieli w poszczególnych szkołach

Rok	Liczba nauczycieli w przedszkolach	Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych	Liczba nauczycieli w gimnazjach
2011/12	27	119	59
2012/13	26	118	58
2013/14	26	117	59

Źródło: UG Niebylec

Z powyższych danych wynika, że w roku szkolnym 2011/2012 do szkół uczęszczało łącznie 1289 uczniów, co w korelacji z liczbą uczniów w roku szkolnym 2012/2013 oraz 2013/2014, wskazuje na tendencję spadkową. W przedszkolach natomiast zauważalny jest niewielki wzrost liczby dzieci.

Największą liczbę uczniów posiada Szkoła Podstawowa w Gwoźnicy Górnej oraz Gimnazjum w Lutczy, najmniejszą – Szkoła Podstawowa w Gwoździance.

Na stałym poziomie utrzymuje się natomiast liczba zatrudnionych nauczycieli zarówno w przedszkolach, jak i w szkołach. Średnio na jednego nauczyciela szkoły podstawowej przypada 7 uczniów, a w gimnazjum ok. 6. Wszyscy nauczyciele posiadają wykształcenie adekwatne do zajmowanego stanowiska.

W szkołach takich jak Gwoźnica Górna, Konieczkowa, Niebylec i Połomia, uczniowie mają zapewnioną opiekę świetlicową, a w Zespole Szkół Lutcza funkcjonuje świetlica. Jest to dużym atutem dla szkół oraz znacznym udogodnieniem dla rodziców. Żadna szkoła natomiast nie posiada stołówki, młodzież ma jednak możliwość skorzystania z posiłków, gdyż są one dowożone i wydawane na terenie szkoły.

Baza lokalowa placówek jest dobra, choć w niektórych budynkach istnieje konieczność remontów oraz modernizacji, a także doposażenie sal i szatni. Mimo różnych źródeł finansowania potrzeby szkół są nadal duże.

Biblioteki

Biblioteka jest instytucją publiczną, dostępną dla wszystkich, wykorzystującą publiczne środki, by zaspokajać potrzeby kulturowe mieszkańców. Jej potencjał to wszystko to, czym biblioteka dysponuje i co może pomóc w realizacji zadań odpowiadających

na ważne potrzeby społeczności lokalnej.

Na terenie gminy Niebylec działa Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Niebylcu oraz trzy filie biblioteczne: w Gwoźnicy Górnej, Lutczy i Połomi. Biblioteka w Niebylcu mieści się w zabytkowym budynku, w dawnej synagodze żydowskiej, w której zachowały się oryginalne malowidła ściennie. Jej powierzchnia użytkowa to ok. 220 m². Mieści się w niej wypożyczalnia zarówno dla dzieci jak i dorosłych. Filie biblioteczne są zdecydowanie mniejszej powierzchni. Filia biblioteczna w Gwoźnicy Górnej mieści się w budynku ośrodka zdrowia, natomiast filia biblioteczna w Lutczy w budynku zespołu szkół. Ma jednak odrębne wejście i dostęp także dla czytelników dorosłych. Filia biblioteczna w Połomi mieści się w budynku Domu Strażaka.

Gmina prowadzi biblioteki, sprawuje nad nimi nadzór, finansuje, wyposaża w księgozbiór, prowadzi remonty obiektów oraz troszczy się o rozwój czytelnictwa. Biblioteki posiadają bogaty księgozbiór, w tym m.in. literaturę popularnonaukową, literaturę piękną dla dzieci i dorosłych oraz literaturę historyczną. Na bieżąco księgozbiór jest wzbogacany o nowości. W bibliotekach istnieje dodatkowo możliwość studiowania prasy i korzystania z internetu.

Ponadto na terenie gminy działają szkolne biblioteki przy szkołach podstawowych, które znacznie ułatwiają pracę oraz naukę nauczycielom i uczniom.

Tabela 21. Księgozbiór i czytelnictwo w gminie Niebylec

Rok	Księgozbiór	Czytelnicy w ciągu roku	Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz
2010	58 003	2 079	36 456
2011	58 709	2 075	35 078
2012	59 990	2 045	35 337
2013	60 989	2 030	33 459

Źródło: UG Niebylec

Z powyższych danych wynika, że systematycznie spada liczba czytelników, natomiast wzrasta liczba księgozbioru, co może spowodować wzrost zainteresowania książkami wśród mieszkańców gminy.

Zdjęcie 2. Gminna Biblioteka Publiczna w Niebylcu

Źródło: UG Niebylec

Służba zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Niebylcu, w którego skład wchodzi:

- 1) Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Niebylcu,
- 2) Ośrodek Zdrowia w Gwoźnicy Górnej,
- 3) Ośrodek Zdrowia w Lutczy,
- 4) Ośrodek Zdrowia w Połomi.

W 2013 r. na jedną placówkę medyczną przypadało 2655 osób.

W powyższych placówkach zatrudnionych jest:

- 1) sześciu lekarzy rodzinnych,
- 2) jeden stomatolog,
- 3) pomoc stomatologiczna,
- 4) dziewięć pielęgniarek, w tym siedem pielęgniarek rodzinnych; dodatkowo w przychodni zdrowia w Lutczy pracuje dwie pielęgniarki środowiskowe, które prowadzą własną działalność gospodarczą i same zawierają kontrakt z NFZ,
- 5) dwie położne, w tym jedna środowiskowa,

- 6) technik analityk,
- 7) rejestratorka.

Ponadto na terenie gminy, w miejscowości Niebylec i Połomia funkcjonują dwa prywatne gabinety stomatologiczne, w których przyjmowani są także pacjenci na NFZ.

W ramach NFZ funkcjonuje laboratorium analityczne, wykonujące podstawowe badania laboratoryjne. Bardziej skomplikowane badania oraz hospitalizacje odbywają się w Szpitalu Powiatowym w Strzyżowie oraz szpitalach na terenie Rzeszowa.

Na terenie gminy funkcjonuje dwie apteki ogólnodostępne w Niebylcu oraz dwa punkty apteczne w Lutczy oraz Małównce.

Pomoc i opieka społeczna

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Najważniejsze znaczenie w realizacji zadań pomocy społecznej w gminie ma Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego obowiązków należy głównie:

- 1) prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej,
- 2) bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń,
- 3) współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym,
- 4) aktywizowanie środowiska lokalnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia:

- 1) kierownika,
- 2) czterech pracowników socjalnych,
- 3) dwóch inspektorów ds. świadczeń rodzinnych,
- 4) asystenta rodzinnego,
- 5) opiekunkę specjalistyczną (umowa zlecenie),
- 6) radcę prawnego (umowa zlecenie),
- 7) sprzątaczkę.

Działania GOPS-u mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej.

Na zadania zlecone GOPS otrzymuje środki z budżetu państwa, natomiast Rada Gminy przyznaje środki na realizację zadań własnych.

Tabela 22. Środki przeznaczone na realizację pomocy społecznej w Gminie Niebylec

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Środki wydatkowane na pomoc społeczną (PLN)	5 500 381,14	6 027 355,78	4 605 103,05	4 823 072,90	5 008 847,48

Źródło: GOPS Niebylec

Z powyższych danych wynika, iż w 2011 roku środki wydatkowane na pomoc społeczną były największe. W 2012 można zauważyć znaczny spadek, natomiast od 2013 widoczne są już tendencje wzrostowe.

Tabela 23. Powody przyznania pomocy w latach 2012- 2014

Lp.	Powody przyznania pomocy	2012	2013	2014
1.	Ubóstwo	95	125	129
2.	Bezrobocie	166	193	179
3.	Długotrwała choroba	115	120	102
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	55	51	51
5.	Nieppełnosprawność	64	67	71
6.	Alkoholizm	25	15	10

Źródło: GOPS Niebylec

Analiza danych pozwala stwierdzić, iż zasadniczą przyczyną, w związku z którą mieszkańcy wnioskuje o pomoc z systemu pomocy społecznej jest bezrobocie. W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te narastają i rodzą się kolejne, takie jak ubóstwo, które jest drugim istotnym powodem przyznawania pomocy. Kolejnymi przyczynami udzielonego wsparcia są: długotrwała choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz w niewielkim stopniu alkoholizm.

Tabela 24. Typ realizowanych świadczeń w latach 2012-2014

Typy świadczeń	2012	2013	2014
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Pieniężne	252	298	280

Rzeczowe	-	-	-
Udzielenie porad	17	7	8
Udzielenie schronienia	0	0	0
Usługi opiekuńcze	9	12	11

Źródło: GOPS Niebylec

Jak wynika z powyższej tabeli pierwszym w kolejności typem udzielanej pomocy były świadczenia pieniężne, które w 2013 zostały przyznane największej liczbie rodzin. Na kolejnym miejscu znajdują się usługi opiekuńcze oraz udzielanie porad, w przypadku których widoczna jest znaczna tendencja spadkowa.

W ramach pomocy społecznej przyznawane są również świadczenia, które realizowane są poprzez wydanie zlecenia do sklepu celem zakupu żywności, butów lub opału. Przyznawana jest również pomoc na zakup lekarstw, realizowana poprzez opłacenie faktury dla konkretnych osób.

Zasoby mieszkaniowe

Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz warunki mieszkaniowe odzwierciedlają atrakcyjność gminy, jako miejsca do życia. Liczba mieszkań w gminie Niebylec na tle całego powiatu przedstawia się następująco:

Tabela 25. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w powiecie strzyżowskim

Gmina / miasto	Liczba mieszkań	Liczba osób		Powierzchnia użytkowa w m ²	
		na 1 mieszkanie	na 1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Czudec	3204	3,66	0,84	92,9	25,4
Frysztak	2885	3,65	0,85	90,5	24,8
Niebylec	2719	3,91	0,88	97,5	25,0
Strzyżów m.	2720	3,30	0,77	82,8	25,1
Strzyżów gm.	3215	3,72	0,86	91,9	24,7
Wiśniowa	2186	3,80	0,91	84,6	22,3
razem powiat	16929	3,67	0,85	90,3	24,6
woj. podkarpackie	635669	3,35	0,82	80,5	24,0

Źródło: US Rzeszów; 31.12.2013

Powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Niebylec w przeliczeniu na jedną osobę wynosi 25,0 m² i jest jedną z większych w powiecie strzyżowskim.

Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w gminie Niebylec w latach 2011-2014

Lata	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa w m2
2011	2670	11812	257992
2012	2695	11957	261438
2013	2719	21111	265115
2014	2734	12199	267144

Źródło: US Rzeszów; 31.12.2014

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest wzrost liczby nowych mieszkań w gminie.

Gmina Niebylec dysponuje również własnymi zasobami mieszkaniowymi. Obrazuje to poniższa tabela:

Tabela 27. Zasoby mieszkaniowe w poszczególnych sołectwach

Sołectwo/wieś	Liczba mieszkań	Liczba osób na 1 mieszkanie
Baryczka	1	1
Blizianka	2	3
Gwoździanka	1	3
Gwoźnica Dolna	0	0
Gwoźnica Górna	1	3
Jawornik	1	4
Konieczkowa	1	1
Lutcza	8	3
Małówka	0	0
Niebylec	22	3
Połomia	1	3
Razem	38	

Źródło: UG, Niebylec

5. GOSPODARKA

Rolnictwo

Gmina Niebylec ma charakter rolniczy, ogólnie posiada słabe warunki glebowo-przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa. Podobnie jak w większości kraju produkcja rolna oparta jest na rozdrobnionym, niewyspecjalizowanym sektorze prywatnym produkującym artykuły rolne na własne potrzeby.

Największy wskaźnik gospodarstw rolnych w powiecie strzyżowskim posiada gmina Wiśniowa (4,32 ha), natomiast w gminie Niebylec wynosi on 3,62 ha.

Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 2,6 ha i jest wyższa niż średnia norma w powiecie. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 28. Średnia powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych gminy według rodzajów użytków na tle powiatu w 2014 r.

Miejscowość	Średnio w 1 gospodarstwie rolnym (hektary)							
	Grunty ogółem	Użytki rolne	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Lasy i grunty leśne	Pozostałe
Czudec	3,8	2,05	1,54	0,07	0,5	0,25	0,84	0,19
Frysztak	3,13	2,14	1,34	0,01	0,10	0,23	1,01	0,32
Niebylec	3,62	2,6	1,96	0,1	0,2	0,4	0,95	0,1
Strzyżów gm.	3,54	2,3	1,72	0,02	0,10	0,3	1,04	0,19
Strzyżów m.	2,98	1,88	1,35	0,04	0,07	0,32	0,48	0,64
Wiśniowa	4,32	2,92	2,28	0,04	0,12	0,3	0,19	0,28
Razem powiat	3,6	2,32	1,70	0,05	0,11	0,3	0,92	0,28

Źródło: UG Niebylec; 2014 r.

Powiat strzyżowski charakteryzuje się tym, że gospodarstwa rolne mają niewielką powierzchnię, co nie pozwala na efektywne gospodarowanie, a co za tym idzie opłacalną produkcję rolną.

Tabela 29. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminach powiatu strzyżowskiego w ha

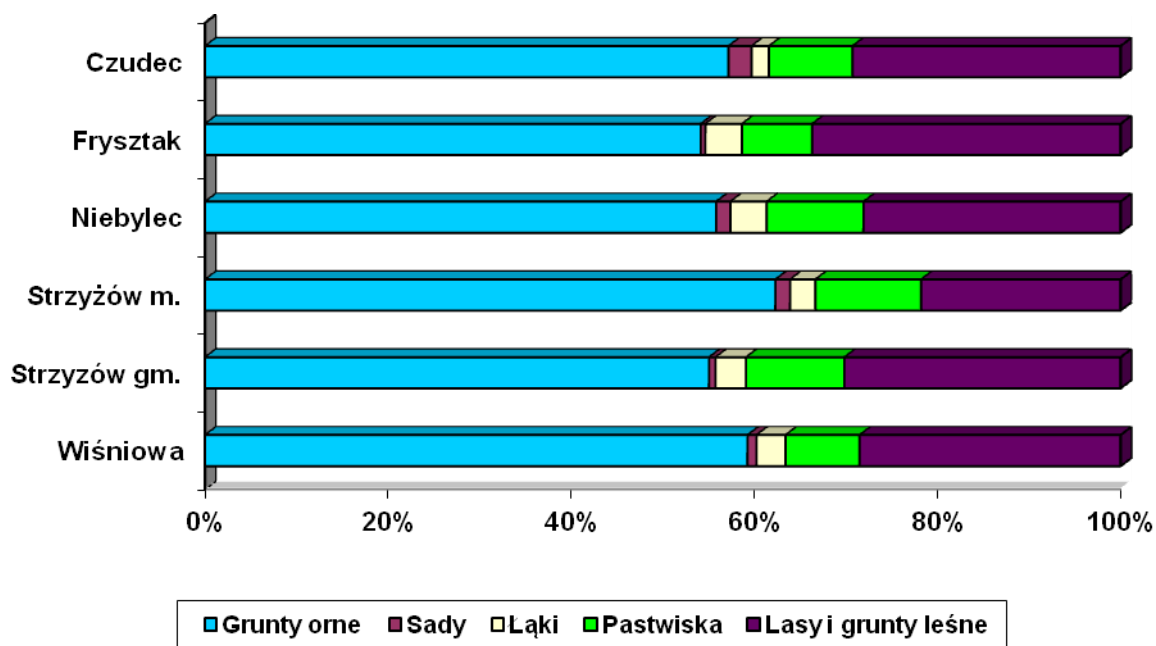
Miejscowość	Powierzchnia Ogółem	W tym					
		Użytki rolne					Lasy i grunty leśne
		Razem	Grunty orne	sady	łąki	pastwiska	
Czudec	8470	5643	4248	188	146	690	2305
Frysztak	9063	6201	3883	28	293	679	2926
Niebylec	10444	7516	5648	284	424	1010	2756

Wiśniowa	8338	5639	4395	74	239	611	2288
Strzyżów gm.	12642	8225	6137	79	374	1182	3723
Strzyżów m.	1389	875	629	17	32	148	215
powiat Strzyżowski	50346	34099	24940	670	1508	4320	14213

Źródło: UG Niebylec; 2014.

Wykres 12. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminach powiatu strzyżowskiego w ha.

Źródło: UG Niebylec; 2014

Gospodarstwa rolne w gminie Niebylec stanowią ok. 23%, wszystkich gospodarstw w powiecie. Na terenie powiatu strzyżowskiego lasy oraz grunty leśne zajmują 14 213 ha. W gminie Niebylec powierzchnia lasów to 2 756 ha, co stanowi niespełna 20% obszaru wszystkich lasów w powiecie.

Tabela 30. Struktura użytkowania gruntów w gminie Niebylec wg miejscowości w 2014 r.

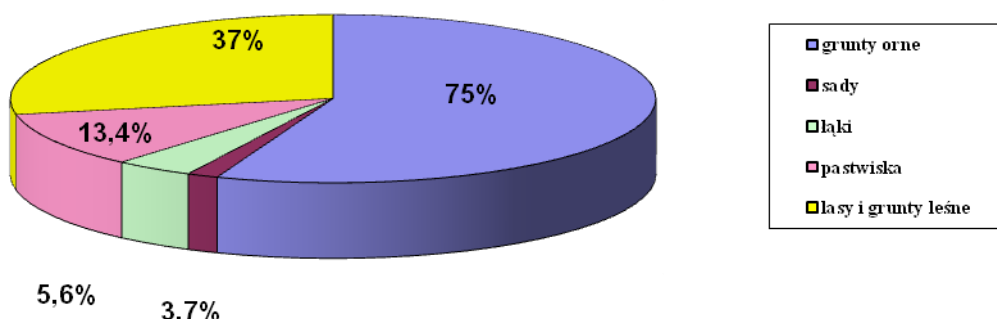
Sołectwo	Powierzchnia ogólna (ha)	Użytki rolne (ha)				Lasy i grunty leśne
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska	
Baryczka	927	410	5	11	102	339
Blizianka	487	260	3	4	75	85
Gwoździanka	345	205	8	4	43	42
Gwoźnica Dolna	503	248	8	15	80	145
Gwoźnica	1 307	684	12	47	130	333

Górna						
Jawornik	1 215	742	12	47	132	273
Konieczkowa	1 098	748	16	30	98	243
Lutcza	2 816	1 402	33	212	197	776
Małówka	186	105	104	1	6	40
Niebylec	199	199	65	40	7	43
Połomia	1 361	645	18	13	140	437
Razem gmina	10 444	5 648	284	424	1 010	2 756

Źródło: UG Niebylec; 2014 r.

Wykres 13. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminie w ha

Źródło: UG Niebylec; 2014

Grunty orne stanowią aż 75% powierzchni gminy. W związku z tym jednoznacznie można stwierdzić, że gmina Niebylec ma charakter rolniczy i znaczna część mieszkańców utrzymuje się z prowadzenia indywidualnych gospodarstw rolnych.

Gleby gminy Niebylec zaliczane są do średnich klas bonitacyjnych. Według klasyfikacji ogólnej przyporządkowane są one do gleb terenów górzystych. Większość gruntów to III oraz IV klasa. Produkcja roślinna jest nadal podstawową gałęzią produkcji rolnej, pomimo znacznego regresu w rolnictwie. Zmiany w gospodarce krajowej spowodowały spadek opłacalności produkcji oraz zapotrzebowania na wiele rodzajów produktów rolnych. Widoczny jest również spadek popytu na zwierzęta hodowlane, co spowodowało zahamowanie inwestycji modernizacji w gospodarstwach rolnych. Często skutkiem tego jest powiększanie powierzchni odłogów, kosztem terenów uprawnych.

Tabela 31. Powierzchnia podstawowych upraw w gminie Niebylec

Rodzaj upraw	Powierzchnia upraw ogółem (ha)
Pszenica	670
Żyto	33
Jęczmień	28
Owies	225
Ziemniaki	487
Warzywa	150
Okopowe pastewne	135
Strączkowe pastewne	5
Motylkowe pastewne	30
Razem	1763

Źródło: UG Niebylec; 2014r.

Klimat gminy Niebylec sprzyja produkcji zbóż i ziemniaków. Najpopularniejszym zbożem jest pszenica. Na drugim miejscu jest uprawa ziemniaka, która wykorzystywana jest w wielu gospodarstwach na własne potrzeby i jest główną rośliną spożywczą w naszym kraju. Można zauważyć, że uprawy strączkowe, okopowe, motylkowe pastewne zajmują najmniejszą powierzchnię. Natomiast, w przeciwieństwie do zasiewu pszenicy zboża takie jak: żyto, jęczmień oraz owies są uprawiane w bardzo małych ilościach. Pomimo sprzyjających warunków w ciągu kilkunastu lat znacznie zmniejszyła się uprawa malin, owoce te uprawiane są przeważnie na własne potrzeby.

Gospodarstwa są dobrze zaopatrzone w sprzęt techniczny, który jednak ze względu na stopień ich rozdrobnienia nie jest w pełni wykorzystany.

Działalność gospodarcza poza rolnictwem

System społeczno- gospodarczy podlega nieustannym przemianom. Można zauważyć, że głównym ukierunkowaniem rozwoju są małe i średnie przedsiębiorstwa. Sektor prywatny zdecydowanie dominuje w gospodarce gminy. Na terenie gminy w roku 2014 zanotowano 55 nowych podmiotów gospodarczych. Aktualnie działalność gospodarczą prowadzi 555 podmiotów gospodarczych, zatrudniające głównie właściciela firmy lub członka rodziny m.in.:

- Czurczak SC. Sklep z AGD i sprzętem RTV,
- Dom-Most. Firma budowlana,
- Fol-Len. Producent opakowań,
- F.H.U. CZURCZAK Paweł Czurczak, Marcin Czurczak (NEOBUS),
- Kwiatkowski Józef. Wyrób i sprzedaż świec i zniczy,
- Rur-Bud. ZHU,
- Samopomoc Chłopska. Gminna Spółdzielnia,
- Stol-Mar. Parkiety, podłogi, posadzki. Łukasz Marek,
- Styl-Bruk. FHU. Usługi brukarskie. Jakóbski A.,
- Szew-Bet Transport Spedycja,
- "TRANSIRMA" Roman Mandela ,
- Wytwórnia Wód Gazowanych - W.T Wieszczyk,
- Jomako Budowlane Inwestycje Joanna Kołodziej,
- P&M PPHU Marcin Kołodziej,
- PDEM.PL Materiały Budowlane,
- Alston –Producent parapetów.

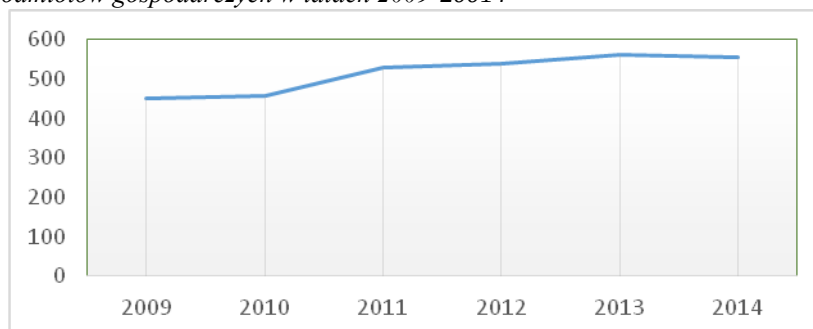
Tabela 32. Liczba podmiotów gospodarczych (wg systemu REGON) w latach 2009-2014

Jednostka terytorialna	Ogółem					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Niebylec	451	458	528	539	562	555

Źródło: Bank Danych Lokalnych; 2015

Wykres 14. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2009-2014

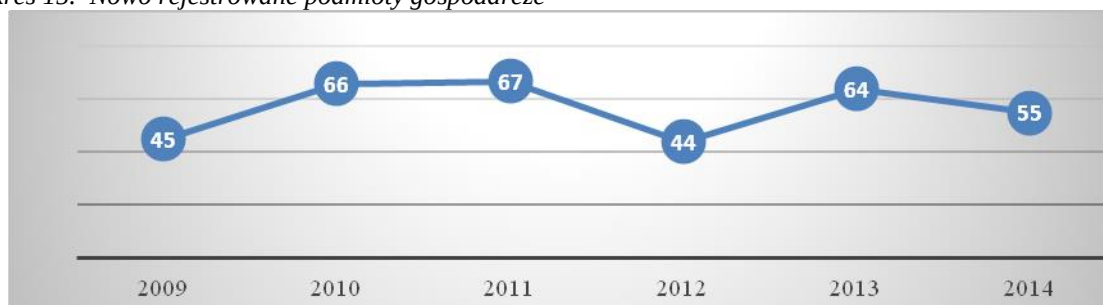
Źródło: US; 2015

Tabela 33. Nowo rejestrowane podmioty gospodarcze 2014

Jednostka terytorialna	Ogółem					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Niebylec	45	66	67	44	64	55

Źródło: US; 2015

Wykres 15. Nowo rejestrowane podmioty gospodarcze

Źródło: US; 2015

Na terenie gminy Niebylec można zauważyć nieznaczny spadek nowo powstałych podmiotów gospodarczych w stosunku do roku 2013.

Tabela 34. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2009-2014

Jednostka terytorialna	Ogółem					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Niebylec	24	32	35	32	35	52

Źródło: US, 2014

Na przełomie ostatnich lat widoczny jest wzrost likwidowanych podmiotów gospodarczych. W roku 2014 ta liczba powiększyła się o 1/3 stosunku do lat wcześniejszych. Jednakże porównując rok 2014 do lat wcześniejszych liczba zarejestrowanych podmiotów jest

wyższa niż likwidowanych. Z roku na rok można zauważyć, że ilość zakładanych oraz likwidowanych podmiotów gospodarczych ulega wahaniom.

Obecnie występujący poziom rozwoju gminy Niebylec nie odbiega znacznie od innych gmin powiatu strzyżowskiego. Dominującą gałęzią przemysłu są podmioty gospodarcze o profilu budowlanym (151) oraz usługowym (122). Coraz większą rolę odgrywa także przetwórstwo przemysłowe (54) oraz transport i gospodarka magazynowa (45)¹. Przekształcenia w gospodarce, jakie są widoczne na przestrzeni kilkunastu lat pokazują wzrost znaczenia sektora prywatnego, co powoduje spadek liczby podmiotów publicznych.

Na terenie gminy brak jest inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego. Natomiast gmina posiada potencjał inwestycyjny w postaci terenów i obiektów, które w przyszłości mogłyby stać się bazą dla nowych inwestycji.

Infrastruktura finansowa

Infrastruktura finansowa gminy jest słabo rozwinięta. Na terenie gminy funkcjonuje oddział Banku Spółdzielczego w Strzyżowie. Bank posiada bogatą ofertę dla: klientów indywidualnych (rachunki, lokaty, kredyty, karty płatnicze), firm (rachunki bankowe, operacje zagraniczne, operacje krajowe, lokaty, kredyty, karty płatnicze, gwarancje i poręczenia), rolników (rachunki bankowe, operacje zagraniczne, operacje krajowe, lokaty, kredyty, karty płatnicze). Jeżeli chodzi o potrzeby mieszkańców gminy Niebylec infrastruktura finansowa jest wystarczająca.

¹ Urząd Statystyczny w Rzeszowie; 2014

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Drogi i szlaki komunikacyjne

Stan i dostępność infrastruktury drogowej jest bardzo istotnym elementem oceny poziomu rozwoju społeczno-ekonomicznego. W gminie Niebylec sieć istniejących dróg jest wystarczająca. Poniżej przedstawiono sieć dróg na terenie gminy Niebylec.

Tabela 35. Sieć dróg w gminie Niebylec

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Długość (mb)
Drogi krajowe			
1	19	Kuźnica- Rzeszów- Barwinek	17 600
Drogi wojewódzkie			
1	989	Strzyżów – Lutcza	2 500
2	991	Lutcza – Krosno	1 400
RAZEM			3 900
Drogi powiatowe			
1	1938	Połomia - Glinik	2 460
2	1931	Niebylec - Żarnowa	4 580
3	1932	Gwoździanka - Jawornik	4 688
4	1934	Lutcza – Małówka- Delikatówka	3 312
5	1935	Konieczkowa-Lutcza	4 878
6	1936	Niebylec - Barycz	11 622
7	1413	Niebylec- Blizianka	4 170
8	1412	Połomia-Lubenia	3 090
RAZEM			38 800
Drogi gminne			
1	1 12203 R	Połomia - Baryczka	2 700
2	1 12201 R	Połomia - Gwoździanka	3 540
3	1 12202 R	Baryczka - Domaradz	2 500
4	1 12204 R	Baryczka - Sołonka	2 470
5	1 12206 R	Baryczka - Zalesie	2 500
6	1 10201 R	Baryczka - Żabia	1 600
7	1 12205 R	Baryczka - Kamienna	2 500
8	1 12208 R	Niebylec k. cmentarza - Jawornik	2 500
9	1 12215 R	Blizianka - Wygoda	3 500
10	1 12218 R	Gwoźnica Dolna – stara droga	1 500
11	1 12217 R	Gwoźnica Dolna - Pasieki	3 000
12	1 12215 R	Gwoźnica Górna - Poręby	3 000
13	1 12216 R	Gwoźnica Górna - Czarnatówki	3 500
14	1 12220 R	Gwoźnica Górna - Wilcze	3 500
15	1 12224 R	Gwoźnica Górna - Jamne	1 500

16	1 12219 R	Gwoźnica Górna - Granica	2 500
17	1 12217 R	Gwoźnica Górna – Kąty Luteckie	1 600
18	1 12222 R	Gwoźnica Górna- Kąty Gwoźnickie	1 500
19	1 12225 R	Lutcza - Zatyle	2 500
20	1 12230 R	Lutcza - Granica	800
21	1 12227 R	Lutcza - Szopówka	500
22	1 12229 R	Lutcza - Strzałówka	4 000
23	1 12226 R	Lutcza - Żyznów	1 400
24	1 12228 R	Lutcza – Del. Granica	1 700
25	1 12212 R	Jawornik – Orzyszka (Leszczyny)	1 500
26	1 12214 R	Jawornik – Podlas - Żyznów	1 400
27	1 12212 R	Jawornik - Godowa	2 000
28	1 12210 R	Konieczkowa – Szkoła stara droga)	1 500
29	1 12213 R	Konieczkowa - Rybia	1 500
30	1 12211 R	Konieczkowa – Rybia - Jawornik	1 500
30	1 12221 R	Konieczkowa - Kąty	6 100
31	1 12209 R	Konieczkowa – Rzym	2 500
32	1 12207 R	Gwoździanka - Wieś	800
RAZEM			75 110
OGÓŁEM NA TERENIE GMINY NIEBYLEC			135 410

Źródło: UG Niebylec

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 19 Kuźnica – Rzeszów – Barwinek. Jej długość w granicach administracyjnych gminy Niebylec wynosi 17,6 km. Na całej długości droga posiada ulepszoną nawierzchnię. Droga administrowana jest przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Rzeszowie.

Zdjęcie 3. Droga Krajowa nr 19 w Niebylcu

Przez teren gminy przebiegają również 2 drogi wojewódzkiej relacji Strzyżów – Lutcza oraz Lutcza – Krosno. Ich długość wynosi 3,9 km. Drogi na całej długości posiadają nawierzchnię utwardzoną.

Ponadto przez teren gminy przebiegają drogi powiatowe. Ich łączna długość wynosi 38,80 km. Wszystkie drogi na całej długości utwardzone są nawierzchnią asfaltową. Wprawdzie ich utrzymanie jest zadaniem własnym samorządu powiatowego, niemniej jednak Gmina Niebylec – w trosce o komfort mieszkańców – deklaruje współpracę z zarządem Powiatu Strzyżowskiego i z Powiatowym Zarządem Dróg Powiatowych w przedmiocie remontu tych dróg oraz budowy chodników.

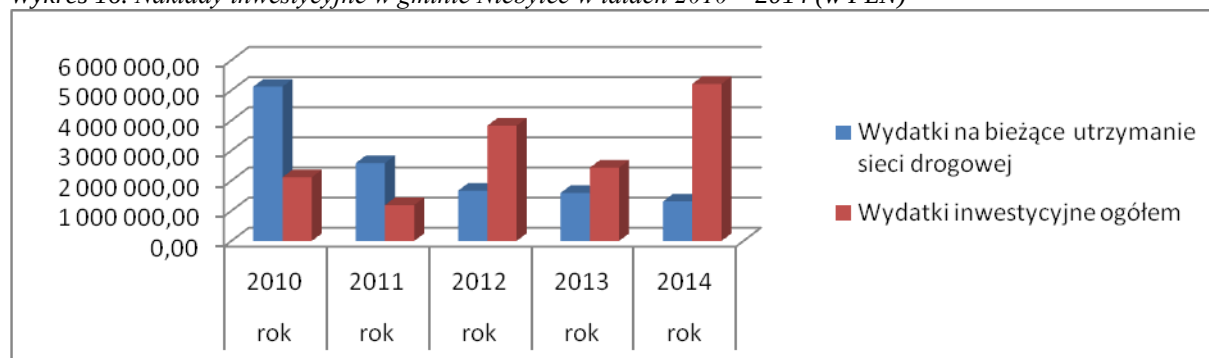
Sieć dróg gminnych jest dobrze rozwinięta, ich łączna długość wynosi 159 km, z czego 55 km dróg posiada nawierzchnię gruntową. Na terenie gminy w ciągu dróg gminnych zlokalizowanych jest 16 obiektów mostowych. Ponad 70 kilometrów dróg gminnych wymaga remontu, w latach 2007-2015 na terenie gminy wyremontowanych zostało 77,4 km dróg gminnych.

Tabela 36. Nakłady na drogi publiczne w latach 2010 – 2014 (w PLN)

	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014
Wykonanie budżetu ogółem (Dział 600; Rozdział 60016)	27 264 446,16	25 259 238,48	27 091 525,62	28 723 113,78	29 923 029,38
Wydatki na bieżące utrzymanie sieci drogowej	5 123 680,28	2 584 801,38	1 670 440,10	1 592 971,69	1 311 895,61
Wydatki inwestycyjne ogółem	2 114 727,18	1 190 599,14	3 829 368,08	2 432 951,98	5 213 010,21

Źródło: UG Niebylec

Wykres 16. Nakłady inwestycyjne w gminie Niebylec w latach 2010 – 2014 (w PLN)

Źródło: UG Niebylec

Z przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni lat 2010-2014 struktura

wydatków na drogi gminne ulegała zmianom. W 2010 roku ponad 5 000 000 PLN zostało przeznaczonych na bieżące utrzymanie dróg, natomiast na inwestycje przeznaczono ponad 2 000 000 PLN. Również w roku 2011 wydatki na utrzymanie dróg przewyższały wydatki inwestycyjne na drogi. Od roku 2012 tendencja zmieniła się i wydatki na inwestycje drogowe są wyższe niż wydatki na bieżące utrzymanie dróg.

Istotną kwestią dla mieszkańców gminy jest dobrze rozwinięta komunikacja zarówno lokalna jak i regionalna.

Główne połączenia komunikacyjne:

- Rzeszów – Niebylec – Gwoźnica Górna,
- Rzeszów – Niebylec – Sanok,
- Strzyżów – Niebylec – Gwoźnica Górna,
- Rzeszów – Niebylec – Krosno,
- Rzeszów – Niebylec – Jawornik,
- Sanok – Niebylec – Rzeszów – Warszawa,
- Krosno – Niebylec – Rzeszów – Warszawa.

Główni przewoźnicy:

- MARCEL
- PKS Rzeszów SA,
- Arriva Sp. z o.o
- NEOBUS Niebylec,
- prywatna komunikacja autobusowa.

Na terenie gminy Niebylec nie występują połączenia kolejowe.

Gazyfikacja

W gminie Niebylec odsetek osób korzystających z sieci gazowej kształtował się na poziomie ponad 70%.

Tabela 37. Gazyfikacja w gminie Niebylec

Gmina	Ilość mieszkań	Mieszkania wyposażone w instalację gazową	% mieszkań wyposażonych w instalację gazową do ogólnej ilości mieszkań
Czudec	3 211	2 294	71,44%

Frysztak	2 817	2 265	80,40%
Niebylec	2 771	2 030	73,26%
Strzyżów	4 713	3 859	81,88%
Wiśniowa	2 052	1 770	86,26%
Razem powiat	15 564	12 235	78,61%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 31.12.2013r.

Na koniec roku 2013 w powiecie strzyżowskim 78,61% mieszkań posiadało instalację gazową. Najwięcej mieszkań wyposażonych w instalację gazową zlokalizowanych było w gminie Wiśniowa, ponad 86%. Najmniej mieszkań wyposażonych w w/w instalację było w gminie Czudec 71,44%.

Tabela 38. Ilość przyłączy do mieszkań w miejscowościach gminy Niebylec

Miejscowość	Ilość przyłączy do mieszkań
	31.12.2013
Połomia	261
Baryczka	150
Małówka	41
Gwoździanka	63
Niebylec	145
Lutcza	514
Gwoźnica Górna i Dolna	353
Blizianka	84
Jawornik	220
Konieczkowa	199
Razem gmina	2 030

Źródło: UG Niebylec

Na koniec roku 2013 w gminie Niebylec przyłącza gazowe posiadało 2 030 mieszkań. Najwięcej przyłączy posiada miejscowość Lutcza 514, natomiast najmniej miejscowość Małówka 41.

Wodociągi, kanalizacja i gospodarka odpadami

Na terenie gminy Niebylec działa 20 spółek wodno-wodociągowych, które dostarczają wodę do około 80% mieszkańców gminy. Pozostali mieszkańcy korzystają z własnych ujęć wodnych lub zaopatrują się w wodę ze studni kopalnych.

Tabela 39. Gospodarka wodociągowa w gminie Niebylec

Nazwa miejscowości	Długość sieci wodociągowej w km	Roczne zużycie wody w m ³	Liczba osób korzystających z wodociągu
Baryczka	3,0	30 816	856
Blizianka	1,5	8 208	228
Gwoździanka	1,5	9 396	261
Gwoźnica Dolna	3,0	9 072	252
Gwoźnica Górna	6,0	41 328	1 148
Jawornik	5,0	33 120	920
Konieczkowa	4,0	30 816	856
Lutcza	10,5	70 128	1 948
Małówka	1,5	6 696	186
Niebylec	2,5	23 472	652
Połomia	3,5	39 600	1 100
Razem gmina	42,0	302 652	8 407

Źródło: UG Niebylec

Łączna długość sieci wodociągowej w gminie Niebylec wynosi 42 kilometry. Przyłącza wodociągowe zostały doprowadzone do wszystkich miejscowości na terenie gminy.

Tabela 40. Gospodarka kanalizacyjna w gminie Niebylec

Nazwa miejscowości	Długość sieci kanalizacyjnej w m.b.	Liczba osób korzystających z kanalizacji	Liczba przyłączonych budynków
Baryczka	-	-	-
Blizianka	-	-	-
Gwoździanka	-	4	1
Gwoźnica Dolna	-	-	-
Gwoźnica Górna	-	-	-
Jawornik	3573	123	40
Konieczkowa	7443	375	104
Lutcza	4866	258	81
Małówka	1100	84	23
Niebylec	11 969	484	171
Połomia	-	-	-
Razem gmina	28 951	1328	420

Źródło: UG Niebylec

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi ponad 28 kilometrów. Łącznie do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 420 budynków, najwięcej w miejscowości Niebylec. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminie trwa nadal. Do sieci nie zostały jeszcze podłączone miejscowości Baryczka, Blizianka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna i Połomia.

Na terenie gminy Niebylec zlokalizowana jest jedna oczyszczalnia ścieków w Niebylecu. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Jej wydolność to 200 m³ na dobę.

Na terenie gminy odpady stałe od mieszkańców wywożone były w okresie od 1 lipca 2013 r. do końca roku 2014 przez firmę Gospodarka Komunalna w Błażowej Sp. z o.o., natomiast od 1 stycznia 2015 r. odpady te wywozi firma Ekomax z Jasła. Firma z Błażowej nadal wywozi odpady komunalne na podstawie umów zawieranych z firmami z terenu gminy. Odpady segregowane i zmieszane z gospodarstw domowych odbierane są dwa razy w miesiącu.

7. KULTURA I TURYSTYKA

Rozwój kultury stanowi jeden z elementów ogólnego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Za znaczącą instytucję kultury działającą na jej terenie należy uznać Gminny Ośrodek Kultury, który został powołany Uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Niebylcu w 1985 r. Jego celem jest inspiracja społeczeństwa lokalnego do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Prowadzi on wielokierunkową działalność.

Do jego podstawowych zadań należą m.in.:

- rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych,
- organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej,
- kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- organizowanie imprez kulturalnych.

Gminny Ośrodek Kultury może także podejmować inne działania wynikające z potrzeb środowiska lokalnego (np. prowadzenie kursów językowych, organizowanie koncertów, itp.). Mimo skromnej bazy i środków GOK brał udział w wielu przeglądach, występach oraz konkursach w innych placówkach.

Na bieżąco prowadzi współpracę z Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie poprzez organizowanie różnorodnych imprez.

W ramach Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu działa:

- kapela ludowa „Jany”,
- kapela podwórkowa „Gajmery”,
- zespół śpiewaczy „Malina”,
- zespół Jazz Band Niebylec,
- mažoretki,
- orkiestra dęta,
- grupa Spojrzenie.

Dodatkowo GOK wydaje własną gazetkę lokalną „Głos Niebylca”. Zamieszczane są tam informacje kulturalne, gospodarcze jak i sportowe.

GOK swoim zakresem obejmuje także działalność sportową, w ramach, której

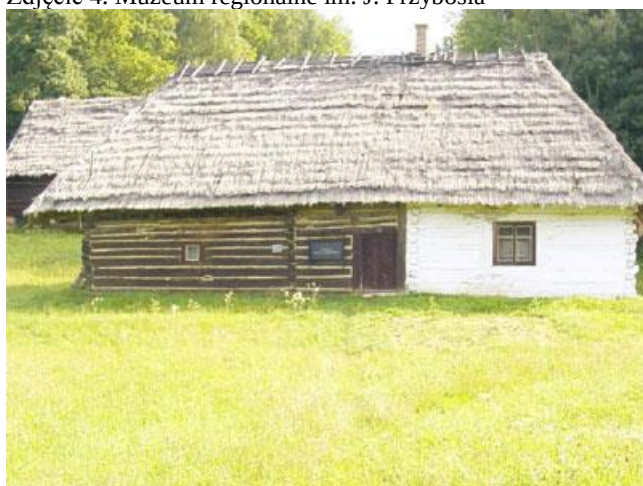

prowadzi siłownię „Champion”. Wyposażona jest w sprzęt siłowy oraz rehabilitacyjny. Posiada m.in.: poręczą, stojaki, ławki treningowe, worek treningowy, rękawice bokserskie, pasy rehabilitacyjne, skakanki, taśmy do ćwiczeń. Cieszy się ona dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców. W 2015 roku GOK obchodził 30-lecie swojego istnienia i działalności.

W ramach działalności kulturowej należy wspomnieć również o imprezach organizowanych w gminie, które cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Są to m.in.: „Dni Niebylca”, które odbywają się, co roku w okresie letnim, dożynki gminne, Święto Malinowe, podczas którego odbywa się impreza folklorystyczna z maliną w roli głównej.

Do cennego dorobku kulturowego gminy należy zaliczyć Biograficzne Muzeum Juliana Przybosia w Gwoźnicy Górnej utworzone w latach 80. w zagrodzie pogórzańskiej składającej się z chałupy z XIX wieku, stodoły, spichlerza oraz stajni będących własnością kmieć rodziny Błądzińskich, przeniesionej i zestawionej na działce przekazanej na ten cel przez Urząd Gminy.

Zdjęcie 4. Muzeum regionalne im. J. Przybosia

Źródło: UG Niebylec

Obszary wiejskie posiadają także korzystne warunki do rozwoju turystyki. Walory turystyczne mają wpływ na podstawowe znaczenie dla oceny atrakcyjności danej miejscowości. W gminie Niebylec wpływa na nie malownicze położenie. Obszar gminy w całości leży w obrębie Pogórza Dynowskiego, stanowiącego pod względem fizyczno-geograficznym część prowincji Karpat Zachodnich Makroregionu Pogórzy Środkowo-Beskidzkich.

Teren gminy charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi i bogatą szatą roślinną. Malowniczy krajobraz, zalesione wzgórza, duże kompleksy leśne, czyste strumyki i potoki oraz specyficzny klimat sprawiają, że jest to doskonałe miejsce wypoczynku.

Przez gminę przebiegają dwa szlaki turystyczne:

- 1) przez wieś Połomia do Strzyżowa, rozpoczynający się w Rzeszowie,
- 2) przez wieś Baryczka do Gwoźnicy Górnej, rozpoczynający się w Rzeszowie.

Na terenie gminy znajdują się miejsca, z których można podziwiać najpiękniejsze obszary krajobrazu, takiej jak np. najwyższe wzniesienie pasma Wilcze w Gwoźnicy Górnej- „Patria”, drewniany kościół w Lutczy, czy zabytkowy kościół parafialny w Połomi.

Na atrakcyjność gminy mają wpływ również walory pozaprzyrodnicze, do których zalicza się m.in. zabytki. Do najcenniejszych należy zaliczyć:

- Kościół p.w. Znalezienia Krzyża Świętego w Niebylcu z 1936 r. Wewnątrz kościoła znajdują się: tablica wmurowana w podziękowaniu Ks. Murasowi za trud i poświęcenie przy budowie kościoła. Nieopodal kościoła znajduje się dobrze zachowana plebania z 1914 roku,
- Drewniany kościół w Lutczy p.w. Wniebowzięcia NMP – kościół wzniesiony został w drugiej połowie XV wieku, ostatnio poddany gruntownej renowacji i ponownie użytkowany,
- Kościół p.w. Św. Mikołaja w Połomi – wzniesiony w 1577 roku. Położony jest w otoczeniu starych drzew, w widłach dwóch potoków, na niewielkim wzniesieniu,
- Cerkiew p.w. Zaśnięcia NMP w Bliziance – pochodzi z 1865 roku. Od 1945 roku użytkowana jako kościół katolicki,

Zdjęcie 5 Zabytkowa cerkiew w Bliziance

Źródło: UG Niebylec

- Cerkiew p.w. Świętych Kosmy i Damiana w Gwoździance z I poł. XIX wieku, a być może z II poł. XVIII wieku, obecnie pełni funkcję kościoła rzymskokatolickiego,
- Synagoga w Niebylcu – zbudowana w II poł. XIX wieku. Od 1977 roku mieści się tutaj Biblioteka Publiczna,

- Muzeum Regionalne im. Juliana Przybosa, utworzone w latach 80-tych, będące obecnie pod zarządem Muzeum Okręgowego w Rzeszowie,
- Figura św. Floriana w Niebylcu z 1928 r.,
- Zagroda skansenowska Antoniego Błądzińskiego w Gwoźnicy Górnej.

II. PLAN STRATEGICZNY DLA GMINY NIEBYLEC

NA LATA 2015 - 2020

1. ANALIZA ANKIET PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY NIEBYLEC

Celem badania ankietowego, które zostało przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Niebylec było poznanie ich opinii na temat warunków życia w gminie, głównych problemów mieszkańców oraz uzyskanie informacji o działaniach, jakie powinna podjąć gmina w najbliższych latach. Ankieta (załącznik nr 1) została wypełniona przez 219 mieszkańców w tym 150 kobiet i 69 mężczyzn.

Analiza metryczki zawartej w ankiecie

Największą grupę respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 30-39 lat. Poniżej przedstawiona została liczebność pozostałych grup wiekowych.

Tabela 41. Wiek ankietowanych

Wiek	18-29	30-39	40-49	50-65	powyżej 65
Liczba respondentów	11	96	79	32	1
%	5,02%	43,84%	36,07%	14,61%	0,46%

Źródło: Opracowanie własne

Analizując poziom wykształcenia respondentów można stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim (86), co stanowiło 39,27% ogółu badanych. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym (56 osób, 25,57% wszystkich respondentów). Wykształcenie wyższe deklarował prawie, co piąty badany, natomiast wykształcenie podstawowe posiadało zaledwie piciu badanych (2,28%).

Tabela 42. Wykształcenie ankietowanych

Wykształcenie	Wyższe	Policealne	Średnie	Zawodowe	Podstawowe
---------------	--------	------------	---------	----------	------------

Liczba respondentów	49	23	86	56	5
%	22,37%	10,50%	39,27%	25,57%	2,28%

Źródło: Opracowanie własne

Biorąc pod uwagę status ankietowanych na rynku pracy można zauważyć, że większość badanych jest osobami pracującymi (121), ich udział w całej próbie przekracza 55%. Kolejną, co do wielkości grupę stanowili bezrobotni, taki status posiadało 60 osób, czyli ponad 27% badanych. W badaniu wzięli również udział przedsiębiorcy, emeryci/renciści i rolnicy odpowiednio 12, 13 i 12 osób. Każda z tych grup stanowiła ponad 5% respondentów. Ankieta została wypełniona także przez 1 pełnoletniego ucznia.

Tabela 43. Status ankietowanych na rynku pracy

Status na rynku pracy	Bezrobotny	Zatrudniony	Przedsiębiorca	Emeryt/rencista	Rolnik	Uczeń
Liczba respondentów	60	121	12	13	12	1
%	27,40%	55,25%	5,48%	5,94%	5,48%	0,46%

Źródło: Opracowanie własne

Z wypełnionych kwestionariuszy pozyskane zostały informacje dotyczące miejsca zamieszkania respondentów. Nie wszyscy badani skorzystali z możliwości wypełnienia tej rubryki. Jedynie 167 osób podało w/w dane. W badaniu ankietowym najliczniej wypowiedzieli się mieszkańcy Konieczkowej 64 osoby. Podobna liczba osób oscylująca na poziomie 25 to respondenci zamieszkujący sołectwa Jawornik, Połomia oraz Lutcza. Pozostałą grupę stanowią mieszkańcy sołectw Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Małówka i Niebylec.

Tabela 44. Miejsce zamieszkania ankietowanych

Miejsce zamieszkania		
Baryczka	8	4,79%
Blizianka	1	0,60%
Gwoździanka	3	1,80%
Gwoźnica Dolna	2	1,20%
Gwoźnica Górna	3	1,80%
Jawornik	28	16,77%
Konieczkowa	64	38,32%
Lutcza	22	13,17%
Małówka	1	0,60%
Niebylec	12	7,19%

Połomia	23	13,77%
---------	----	--------

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45. Ocena warunków życia w gminie Niebylec

Ocena warunków życia w gminie Niebylec										
Warunki życia w gminie Niebylec / Ocena	Bardzo źle		Źle		Przeciętnie		Dobrze		Bardzo dobrze	
Warunki mieszkaniowe	1	0,46%	9	4,11%	64	29,22%	114	52,05%	30	13,70%
Bezpieczeństwo mieszkańców	8	3,65%	15	6,85%	76	34,70%	103	47,03%	16	7,31%
Przedsiębiorczość	22	10,05%	64	29,22%	97	44,29%	34	15,53%	2	0,91%
Możliwość znalezienia pracy na terenie gminy	101	46,12%	75	34,25%	38	17,35%	4	1,83%	0	0,00%
Rozwój gospodarczy	28	12,79%	67	30,59%	94	42,92%	21	9,59%	0	0,00%
Wsparcie w zakresie pomocy społecznej	18	8,22%	34	15,53%	84	38,36%	68	31,05%	10	4,57%
Dostępność do opieki zdrowotnej	6	2,74%	24	10,96%	59	26,94%	107	48,86%	23	10,50%
Dostępność placówek handlowych i usługowych	2	0,91%	20	9,13%	59	26,94%	101	46,12%	34	15,53%
Funkcjonowanie edukacji w tym poziom kształcenia	3	1,37%	12	5,48%	55	25,11%	115	52,51%	28	12,79%
Oferta kulturalna dla mieszkańców gminy	13	5,94%	26	11,87%	83	37,90%	74	33,79%	19	8,68%
Dostępność obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji	53	24,20%	68	31,05%	67	30,59%	24	10,96%	4	1,83%
Infrastruktura komunalna (dostęp i stan wodociągów oraz kanalizacji)	36	16,44%	57	26,03%	61	27,85%	50	22,83%	12	5,48%
Infrastruktura drogowa (oświetlenie uliczne, sieć dróg i ich, jakość, chodniki, parkingi)	25	11,42%	48	21,92%	62	28,31%	64	29,22%	16	7,31%
Stan środowiska naturalnego	3	1,37%	13	5,94%	81	36,99%	101	46,12%	18	8,22%
Promocja gminy	12	5,48%	29	13,24%	100	45,66%	60	27,40%	16	7,31%
Usługi gastronomiczne	14	6,39%	35	15,98%	83	37,90%	72	32,88%	14	6,39%

Źródło: Opracowanie własne

Dokonując analizy uwarunkowań rozwojowych gminy należy wziąć pod uwagę ocenę mieszkańców dotyczącą warunków życia. Do badania wybrane zostały takie czynniki, które dotyczą większości mieszkańców gminy. Na podstawie ich oceny można określić, na jakim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego znajduje się gmina.

Ponad 46% badanych uważa, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest bardzo zła, a co za tym idzie znalezienie pracy na terenie gminy jest bardzo trudne. Sytuację, jako dobrą ocenia jedynie 1,83% respondentów.

Ponad 31% osób, które wypełniały kwestionariusz uważa, że sytuacja związana z dostępnością obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji jest zła. Na zbliżonym poziomie (niepełna 31%) oceniono dostępność, jako przeciętną. W badaniu ankietowym jedynie w/w kwestie zostały ocenione na poziomie bardzo złym lub złym.

Nieco lepiej, bo na poziomie przeciętnym ankietowani ocenili kolejne obszary mające wpływ na życia w gminie Niebylec:

- promocja gminy – ponad 45% badanych;
- przedsiębiorczość – ponad 44% respondentów;
- rozwój gospodarczy – niepełna 43% ankietowanych;
- wsparcie w zakresie pomocy społecznej – nieco ponad 38%;
- oferta kulturalna dla mieszkańców gminy – ponad 37% osób;
- usługi gastronomiczne – 37,9% badanych;
- infrastruktura komunalna (dostęp i stan wodociągów i kanalizacji) – prawie 29% respondentów.

Jeżeli chodzi o funkcjonowanie edukacji, w tym poziom kształcenia to ponad 52% ankietowanych uznało, że jest ono na poziomie dobrym.

Bardzo podobnie ocenione zostały również warunki mieszkaniowe (52% - poziom dobry).

Mieszkańcy uznali również, że dostęp do opieki zdrowotnej jest adekwatny do ich potrzeb. Ponad 48% badanych stwierdziło, że jest on na dobrym poziomie.

W kwestionariuszu znalazło się również pytanie dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców. Ponad 47% respondentów uznało, iż poziom bezpieczeństwa jest dobry.

Ponad 46% badanych stwierdziło, że mieszkańcy posiadają dobry dostęp do placówek handlowych i usługowych. Taki sam procent ankietowanych uznał stan środowiska naturalnego w gminie Niebylec za dobry.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę drogową to opinie badanych w tej kwestii są podzielone. Ponad 29% ankietowanych uważa, że stan dróg jest dobry. Odsetek osób, które uważają stan dróg za przeciętny jest zbliżony do 29%. Natomiast ponad 21% respondentów uważa stan dróg za zły. Z analizy wynika, że złe i przeciętne oceny dotyczącą w głównej mierze oświetlenia dróg, chodników i parkingów.

Analizując wszystkie kwestie związane z warunkami życia w gminie Niebylec należy zauważyć, że, oceny na poziomie bardzo dobrym były sporadyczne i dotyczyły zagadnień o średnim znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego badanego obszaru.

Tabela 46. Główne problemy mieszkańców gminy Niebylec

Główne problemy mieszkańców gminy Niebylec		
Wykluczenie cyfrowe i techniczne	25	11,42%
Starzenie się społeczeństwa	74	33,79%
Mało atrakcyjna oferta edukacyjna	41	18,72%
Ubóstwo	34	15,53%
Bezrobocie	169	77,17%
Złe warunki bytowe	34	15,53%
Słaby dostęp do opieki medycznej	33	15,07%
Niska jakość świadczonych usług medycznych	46	21,00%
Mała liczba dzieci w szkołach	81	36,99%
Mało rozwinięta przedsiębiorczość	106	48,40%
Słabe więzi rodzinne i społeczne	30	13,70%
Brak organizacji czasu wolnego seniorów	29	13,24%
Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego	99	45,21%
Brak kontaktów społecznych	26	11,87%
Głębokie dysproporcje społeczne	24	10,96%
Słabo rozwinięta turystyka	82	37,44%
Niska jakość komunikacji drogowej w obrębie i poza gminą	22	10,05%
Zły stan infrastruktury drogowej (brak oświetlenia drogowego, niedostateczna liczba miejsc parkingowych, brak chodników, zły stan dróg)	83	37,90%
Brak miejsc do integracji młodzieży	126	57,53%
Brak zabezpieczeń przeciwpowodziowych	43	19,63%
Mało dochodowe gospodarstwa rolne	113	51,60%

Źródło: Opracowanie własne

Analizując kwestie problemów mieszkańców gminy Niebylec można zauważyć, że głównym jest słabo rozwinięta przedsiębiorczość, tak twierdzi 106 ankietowanych, a co się z tym wiąże bardzo wysoki procent osób bezrobotnych - tak uważa 77,17% osób.

Region gminy Niebylec położony jest na terenach górzystych, gleby są mało urodzajne a gospodarstwa rolne są rozdrobnione, co za tym idzie nie przynoszą one wystarczających dochodów, tak uważa ponad 50% ankietowanych.

Znaczącym problemem dla społeczności lokalnej jest brak miejsc do integracji młodzieży, twierdzi tak 57,53% badanych. Spowodowane może to być niedostateczną ofertą spędzania wolnego czasu tak twierdzi 45,21% ankietowanych.

Znaczna część, bo prawie, co 3 badany zaznaczył w swoich odpowiedziach problem związany ze złym stanem infrastruktury drogowej, a przede wszystkim brak chodników przy głównych drogach.

82 osoby ankietowane twierdzą, że jest zbyt słabo rozwinięta turystyka pomimo pięknych walorów, jakie posiada gmina.

Analizując wyniki ankiet nie można pominąć dwóch ważnych problemów, które są ze sobą związane a mianowicie problem starzenia się społeczeństwa oraz zbyt małej ilości uczniów w szkołach. Te problemy zostały zaznaczone, przez co 3 mieszkańca gminy. ¼ badanych zaznaczyła, że istotny jest również problem związany z niskim poziomem świadczonych usług medycznych, a co 6 badany ma słaby dostęp do opieki medycznej na terenie gminy Niebylec.

Co 5 ankietowana osoba zaznaczyła problem z brakiem zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

Jak wynika z opinii ankietowanych sieć komunikacyjna oraz drogowa nie stanowi problemu. Sieć teleinformatyczna na terenie gminy jest rozwinięta na wystarczającym poziomie.

Według mieszkańców pozostałe zagadnienia umieszczone w ankiecie nie są aż tak istotne. Kwestie rozwiązania tych problemów nie są niezbędne dla poprawnego funkcjonowania oraz rozwoju gminy.

Tabela 47. Ważność działań w gminie Niebylec według mieszkańców

Ważność działań w gminie Niebylec według mieszkańców										
	Zupełnie nieważne		Nieważne		Średnio ważne		Ważne		Bardzo ważne	
Budowa infrastruktury drogowej - sygnalizacja świetlna	26	11,87%	13	5,94%	33	15,07%	23	10,50%	75	34,25%
Budowa infrastruktury drogowej - oświetlenie uliczna	2	0,91%	6	2,74%	28	12,79%	37	16,89%	105	47,95%
Budowa infrastruktury drogowej - chodniki i ścieżki rowerowe	11	5,02%	6	2,74%	16	7,31%	26	11,87%	143	65,30%
Remonty i budowa dróg	2	0,91%	7	3,20%	31	14,16%	47	21,46%	115	52,51%
Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	9	4,11%	14	6,39%	28	12,79%	49	22,37%	111	50,68%
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	14	6,39%	19	8,68%	37	16,89%	49	22,37%	78	35,62%
Prace geodezyjne związane z budową wodociągu	22	10,05%	22	10,05%	41	18,72%	38	17,35%	60	27,40%
Rozbudowa sieci szkół podstawowych i gimnazjalnych	31	14,16%	22	10,05%	52	23,74%	49	22,37%	37	16,89%
Budowa terenowych siłowni i miejsc do rekreacji	27	12,33%	26	11,87%	44	20,09%	55	25,11%	48	21,92%
Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (domy kultury, świetlice, ośrodki zdrowia)	15	6,85%	29	13,24%	48	21,92%	61	27,85%	46	21,00%
Współpraca z innymi gminami	10	4,57%	11	5,02%	51	23,29%	65	29,68%	62	28,31%
Rozwój sieci internetowej	5	2,28%	13	5,94%	32	14,61%	51	23,29%	104	47,49%
Promocja i rozwój odnawialnych źródeł energii (np. Instalacje solarne)	14	6,39%	27	12,33%	46	21,00%	44	20,09%	71	32,42%
Promocja gminy oraz wsparcie i organizacja działań kulturalnych	15	6,85%	19	8,68%	50	22,83%	69	31,51%	46	21,00%
Zwiększenie pomocy socjalnej dla potrzebujących	8	3,65%	13	5,94%	50	22,83%	52	23,74%	79	36,07%

Poprawa estetyki gminy (np. Zakładanie parków i terenów zielonych)	18	8,22%	26	11,87%	61	27,85%	56	25,57%	36	16,44%
Rozwój budownictwa mieszkaniowego	11	5,02%	22	10,05%	49	22,37%	57	26,03%	61	27,85%
Wspieranie lokalnych przedsiębiorców oraz poszukiwanie zewnętrznych inwestorów	8	3,65%	13	5,94%	34	15,53%	66	30,14%	79	36,07%
Wydzielanie gruntów dla inwestorów	15	6,85%	21	9,59%	57	26,03%	55	25,11%	43	19,63%
Poprawa bezpieczeństwa publicznego	4	1,83%	11	5,02%	32	14,61%	58	26,48%	95	43,38%

Źródło: Opracowanie własne

Dokonując analizy rozwoju gminy należy wziąć pod uwagę opinie mieszkańców dotyczące ważności działań podejmowanych lub planowanych do podjęcia przez władze samorządowe.

Z zebranych danych wynika, że mieszkańcy wśród aspektów wymienianych na pierwszym miejscu wskazują budowę infrastruktury drogowej - chodniki i ścieżki rowerowe (65,30%), oświetlenie uliczne (47,59%), sygnalizacja świetlna (34,25%).

Równie pilnymi zadaniami stawianymi przed samorządem gminy są remonty i budowa dróg (52,51%) oraz budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (50,68%) i wodociągowej (35,62%).

Ponadto mieszkańcy wskazali, że istotnym działaniem jest rozwój istniejącej sieci internetowej (47,49%).

Ankietowani zauważyli, że w gminie konieczna jest również poprawa bezpieczeństwa publicznego (43,38%).

Ponad 36% respondentów uważa, że wśród działań samorządu powinny się znaleźć zadania związane z wspieraniem lokalnych przedsiębiorców oraz poszukiwaniem nowych inwestorów.

Gmina powinna również położyć większy nacisk na zwiększenie pomocy socjalnej dla potrzebujących. Tak twierdzi, co 3 badany.

Najmniej istotnym do poprawy, a tym samym najlepiej ocenianym obszarem w gminie jest rozbudowa sieci szkół podstawowych i gimnazjalnych.

2. ANALIZA SWOT

Analiza istniejącej sytuacji w gminie Niebylec oraz prognozy dalszego rozwoju przedstawiona została w postaci analizy SWOT – mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń. Została opracowana na podstawie: zdiagnozowanej w pierwszej części Strategii sytuacji społeczno–gospodarczej gminy, wyników ankiet i konsultacji społecznych.

Analizie poddane zostały następujące strefy:

- położenie oraz środowisko naturalne;
- poziom zaspokojenie warunków socjalno-bytowych;
- infrastruktura techniczna;
- gospodarka i rolnictwo;
- kultura, sport i turystyka;
- warunki demograficzne, potencjał ludzki;
- warunki wspierające rozwój gospodarczy.

Dla wszystkich obszarów przedstawiono podstawowe mocne i słabe strony, które wynikają z uwarunkowań wewnętrznych, a także szanse i zagrożenia, które pokazują uwarunkowania zewnętrzne niezależne od mieszkańców i władz samorządowych.

POŁOŻENIE ORAZ ŚRODOWISKO NATURALNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Różnorodność walorów turystyczno-krajobrazowych • Niewielkie zanieczyszczenie środowiska naturalnego • Bogata fauna i flora • Sprawnie działająca gospodarka odpadami • Duże zalesienie • Dostęp do wody źródlanej • Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	• Występowanie osuwisk • Występowanie zagrożeń powodziowych • Brak rozbudowanej kanalizacji • Niska klasa gleb • Trudności komunikacyjne związane z ukształtowaniem terenu
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Rozwój agroturystyki • Budowa studni głębinowych • Rozbudowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków • Promowanie gminy, jako obszaru ekologicznego	• Duża ilość spalin • Duża ilość wypadków drogowych spowodowana ukształtowaniem terenu • Trudności w doprowadzaniu kanalizacji i wodociągów z uwagi na ukształtowanie terenu • Pojawienie się nowych osuwisk

POZIOM ZASPOKOJENIA WARUNKÓW SOCJALNO-BYTOWYCH	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej • Funkcjonowanie ośrodków zdrowia • Dobry dostęp do usług handlowych • Dobrze rozwinięta sieć szkół • Dobry stan budynków mieszkalnych • Dobrze funkcjonujące kluby sportowe	• Niewystarczająca ilość sprzętu medycznego • Mała ilość mieszkań komunalnych • Niewystarczająca sieć kanalizacji • Brak pracy i niskie zarobki • Ograniczona ilość środków finansowych na modernizację lokali socjalnych i budynków użyteczności publicznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Pozyskanie środków z Funduszy Unijnych • Zmiana przepisów prawa pracy • Preferencyjne kredyty dla młodych • Utworzenie na terenie gminy nowych miejsc pracy • Rozwój budownictwa mieszkaniowego	• Emigracja młodych ze względu na brak pracy • Pogarszające się warunki bytowe • Niskie zarobki • Wzrost cen produktów • Brak mieszkań

WARUNKI DEMOGRAFICZNE, POTENCJAŁ LUDZKI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobrze wykształcona młodzież • Prężnie działające placówki oświatowe • Zmniejszająca się migracja ludzi do miast • Znaczne zasoby siły roboczej • Potencjał osób w wieku produkcyjnym	• Starzenie się społeczeństwa • Wyjazd młodych osób za granicę • Duże bezrobocie • Niskie zarobki • Ujemny przyrost naturalny • Brak ofert na lokalnym rynku pracy • Wysoki odsetek zatrudnienia w rolnictwie
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Aktywizacja ludzi młodych • Zmiana przepisów prawa pracy • Ulgi dla rodzin wielodzietnych • Wyższe zasiłki rodzinne • Stworzenie sprzyjających warunków do prowadzenia działalności gospodarczej	• Migracja zarobkowa ludności • Niż demograficzny • Ubożenie społeczeństwa • Dalszy wzrost bezrobocia

GOSPODARKA I ROLNICTWO	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobre warunki do produkcji ekologicznej żywności • Dobre warunki do uprawy roślin i hodowli bydła • Stabilna sytuacja w sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorstw • Korzystne położenie, umożliwiające łatwiejsze pozyskanie inwestorów • Duży potencjał inwestycyjny w postaci terenów i obiektów pod nowych inwestycji	• Rozdrobnione gospodarstwa rolne • Brak grup producenckich • Słaby rynek zbytu produktów rolnych • Wysokie koszty produkcji • Szkody wyrządzane przez zwierzynę leśną • Brak wydzielonych terenów pod inwestycje • Mała aktywność podmiotów gospodarczych poza rolnictwem
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Pozyskanie Funduszy Unijnych • Tworzenie grup producenckich • Większe zapotrzebowanie na zdrową/certyfikowaną żywność • Wykorzystanie istniejących terenów pod inwestycje • Rozwój MŚP na terenach wiejskich	• Brak inwestorów • Niestabilna polityka państwa wobec rolnictwa • Wzrost podatków • Przekształcenie terenów rolnych w leśne • Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

WARUNKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ GOSPODARCZY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Fundusze Unijne na rozwój przedsiębiorczości - Korzystne ukształtowanie terenu sprzyjające budowie elektrowni wiatrowych - Dobrze rozwinięty system informacji o kredytach i innych funduszach - Duża grupa osób w wieku produkcyjnym	- Brak dużych zakładów pracy - Brak inwestorów - Rozbudowany system biurokracji - Zbyt wysokie podatki dla mikroprzedsiębiorstw - Skomplikowane przepisy - Wysokie koszty pracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Pozyskanie inwestorów poprzez udostępnianie działek i korzystne rozwiązania podatkowe - Współpraca z innymi jednostkami samorządowymi - Promocja gminy w celu pozyskania inwestorów - Inwestowanie w odnawialne źródła energii	- Duże ryzyko podejmowania działalności gospodarczej - Wysokie koszty stworzenia i utrzymania miejsca pracy - Skomplikowany system prawny i podatkowy - Wzrastająca ilość odpadów

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobrze rozwinięta sieć dróg • Dobre połączenia komunikacyjne (międzygminowe i krajowe) • Oczyszczalnia ścieków • Rozwinięta sieć energetyczna i gazowa	• Brak węzła kolejowego • Brak chodników przy głównych drogach • Brak obwodnicy Niebyleca • Słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna i wodociągowa • Zbyt duże natężenie ruchu drogowego
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Unijne środki na inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej • Uzbrojenie działek pod tereny inwestycyjne • Budowa drogi ekspresowej S19 • Poprawa stanu technicznego dróg oraz budowa chodników	• Duża liczba wypadków drogowych • Trudności z pozyskaniem zewnętrznych środków na inwestycje • Konflikt kompetencji instytucji odpowiedzialnych za infrastrukturę drogową

KULTURA, SPORT, TURYSTYKA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych • Prężnie działające stowarzyszenia kulturowe i sportowe • Kultywowanie tradycji i zwyczajów • Obiekty zabytkowe • Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury i bibliotek • Atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe • Gospodarstwa agroturystyczne	• Brak aktywności do działalności społecznej młodzieży i osób w średnim wieku • Niewystarczająca promocji turystyki • Brak wypromowanego produktu regionalnego • Ograniczone środki finansowe na działalność kulturalną i sportową • Mało imprez plenerowych • Brak infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, baseny)
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Tworzenie szlaków turystycznych • Środki unijne na rozwój turystyki • Rozwój stowarzyszeń • Wzrost zainteresowania historią i kulturą wśród mieszkańców • Większe uczestnictwo dzieci, młodzieży i osób starszych w imprezach lokalnych	• Mała aktywność fizyczna wśród młodzieży • Degradacja środowiska związana z działalnością człowieka • Spadek zainteresowania tradycją lokalną • Niekorzystne przepisy dotyczące organizacji imprez masowych

3. MISJA GMINY NIEBYLEC

Misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju, zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i dostępu do nowoczesnej infrastruktury społecznej i technicznej.

4. WIZJA GMINY NIEBYLEC

Gmina Niebylec jest stale rozwijającym się obszarem. Podejmowane działania służą podnoszeniu jakości życia mieszkańców, jednocześnie stawiając na nowoczesne rozwiązania i wykorzystanie istniejącego potencjału.

5. OBSZARY STRATEGICZNE

Przeprowadzona diagnoza istniejącej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Niebylec, badania ankietowe wśród mieszkańców oraz analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń wyłoniła najistotniejsze pola działania gminy. Wyznaczonych zostało sześć obszarów strategicznych tj.:

1. Infrastruktura techniczna
2. Przedsiębiorczość i usługi
3. Rolnictwo
4. Bezpieczeństwo publiczne
5. Oświata, kultura i turystyka
6. Służba zdrowia i pomoc społeczna

6. CELE I ZADANIA STRATEGICZNE

OBSZAR STRATEGICZNY INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel 1. Rozwój gospodarki wodno-ściekowej

Działanie 1. Budowa i rozwój kanalizacji sanitarnej.

Działanie 2. Budowa ujęć wodnych i rozbudowa sieci wodociągowej.

Działanie 3. Prowadzenie prac pozwalających na zaopatrzenie w wodę, budowę sieci wodociągowych, w tym budowę studni głębinowych.

Cel 2. Poprawa bezpieczeństwa na drogach i w ruchu drogowym

Działanie 1. Budowa chodników i przejść dla pieszych.

Działanie 2. Budowa oświetlenia ulicznego.

Działanie 3. Remonty i modernizacja dróg.

Działanie 4. Edukacja dzieci i młodzieży zasad ruchu drogowego.

Działanie 5. Budowa ścieżek rowerowych.

Cel 3. Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej

Działanie 1. Organizacja terenów rekreacyjnych oraz budowa placów zabaw.

Działanie 2. Adaptacja budynków i placów na potrzeby utworzenia klubów oraz miejsc aktywnego spędzania czasu.

Cel 4. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej

Działanie 1. Budowa sieci szerokopasmowego Internetu.

Działanie 2. Zwiększenie dostępności do usług mobilnych.

Infrastruktura techniczna została uznana przez mieszkańców gminy za najistotniejszy obszar strategiczny rozwoju gminy. Zaplanowane działania powinny być traktowane priorytetowo. W związku z sytuacją hydrologiczną na terenach podgórskich należy prowadzić prace związane z budową nowych ujęć wodnych oraz rozbudową sieci wodnej i kanalizacyjnej.

Bardzo duże natężenie ruchu wymaga budowy nowych chodników, przejść dla pieszych, oświetlenia ulicznego ścieżek rowerowych, aby zapewnić mieszkańcom lepsze bezpieczeństwo na drogach.

Istotnym elementem infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej są również miejsca spędzania wolnego czasu dla dorosłych i dzieci.

W tym celu należy budować place zabaw i organizować miejsca aktywnego wypoczynku dla osób dorosłych.

Ciągły rozwój nowych technologii niesie za sobą konieczność rozbudowy i udoskonalania infrastruktury teleinformatycznej.

Władze samorządowe mogą starać się o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu infrastruktury technicznej.

OBSZAR STRATEGICZNY PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I USŁUGI

Cel 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i stworzenie korzystnych warunków dla inwestorów

Działanie 1. Tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Działanie 2. Wyznaczenie terenów pod inwestycje.

Działanie 3. Uzbrojenie terenu inwestycyjnego w niezbędną infrastrukturę.

Działanie 4. Kompleksowe działania szkoleniowe i doradcze dla przyszłych przedsiębiorców.

Działanie 5. Stworzenie systemu ulg podatkowych dla nowych inwestorów.

Działanie 6. Działania promujące przedsiębiorczość wśród ludzi młodych.

Działanie 7. Zwiększenie dostępności w zakresie usług dla konsumentów.

Cel 1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy i jej promocja

Działanie 1. Stworzenie bazy informacyjnej dla przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów.

Działanie 2. Promocja oferty inwestycyjnej gminy.

Rozwój przedsiębiorczości jest nierozzerwalnie związany z promowaniem terenu gminy, jako miejsca atrakcyjnego pod względem inwestycyjnym.

Gmina ma możliwość wydzielenia gruntów pod nowe inwestycje oraz ich uzbrojenie, a co za tym idzie powstanie nowych miejsc pracy na jej terenie. Ponadto ważne jest również zachęcanie mieszkańców poprzez szkolenia, doradztwo i ulgi podatkowe do zakładania własnych działalności gospodarczych.

OBSZAR STRATEGICZNY ROLNICTWO

Cel 1. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej

Działanie 1. Poprawa funkcjonalności gruntów rolnych poprzez ich scalanie.

Działanie 2. Pomoc w organizacji sprzedaży produktów rolnych.

Działanie 3. Wspieranie rolnictwa ekologicznego i specjalistycznych gospodarstw rolnych.

Działanie 4. Kompleksowe wsparcie szkoleniowe i doradcze dla rolników.

Cel 2. Dostosowanie gospodarstw rolnych do wymogów gospodarki rynkowej

Działanie 1. Propagowanie gospodarstw ekologicznych i zdrowej żywności.

Działanie 2. Pomoc przy tworzeniu grup producenckich.

Działanie 3. Specjalistyczne doradztwo w zakresie pozyskania dofinansowania na rozwój gospodarstw rolnych.

Działanie 4. Pomoc w poszukiwaniu nowych rynków zbytu.

Cel 3. Wsparcie w tworzeniu produktu regionalnego

Działanie 1. Doradztwo związane z ubieganiem się o wpis na listę produktów regionalnych i tradycyjnych.

Działanie 2. Promocja produktów regionalnych.

Na terenie gminy rolnictwo jest dominującą dziedziną gospodarki i pomimo niekorzystnej sytuacji ekonomicznej nadal nią pozostanie. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych w większości przypadków ogranicza intensyfikację produkcji rolnej.

Sprzyjające warunki środowiskowe mają duży wpływ na możliwość rozwoju gospodarstw ekologicznych i specjalistycznych. Ważne są również czynności podejmowane w celu rozwoju rolnictwa.

Kolejną szansą rozwoju rolnictwa jest tworzenie przez rolników grup producenckich. Pozwala to na wspólną produkcję, magazynowanie, przetwórstwo, handel oraz zaopatrzenie. Dodatkowym atutem jest możliwość ubiegania się o wpis na listę produktów regionalnych i tradycyjnych, co pozwoli na odpowiednie wypromowanie lokalnych produktów rolnych.

OBSZAR STRATEGICZNY BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Cel 1. Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Działanie 1. Podjęcie działań w celu utworzenia komisariatu policji.

Działanie 2. Stworzenie systemu monitoringu w wybranych miejscach na terenie gminy.

Działanie 3. Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa publicznego.

Działanie 4. Rozbudowa i modernizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

Działanie 5. Wsparcie techniczne i finansowe dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Działanie 6. Przeciwdziałanie występowaniu nielegalnych wysypisk śmieci.

Na terenie gminy często występują niebezpieczne zdarzenia, które mogą zagrażać bezpieczeństwu mieszkańców.

Na organach państwowych spoczywa obowiązek dbania o przyjęty ład prawny. W celu zapewnienia bezpieczeństwa na terenie gminy niezbędne jest utworzenie komisariatu policji oraz monitoring w miejscach publicznych. Ze względu na pojawiające się zjawiska powodzi i pożarów konieczne jest prowadzenie szeregu działań zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

OBSZAR STRATEGICZNY OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA

Cel 1. Udoskonalenie oferty edukacyjnej i pozaszkolnych form spędzania wolnego czasu

Działanie 1. Stworzenie ujednoliconego systemu zajęć pozalekcyjnych we wszystkich szkołach na terenie gminy.

Działanie 2. Udoskonalenie oferty świetlic dla dzieci i młodzieży.

Działanie 3. Organizacja kursów i szkoleń dla uczniów i nauczycieli.

Działanie 4. Budowa obiektów sportowych służąca wypoczynkowi i rekreacji.

Cel 2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i troska o jego rozwój

Działanie 1. Organizacja imprez kulturalnych i sportowych.

Działanie 2. Promowanie i wspieranie lokalnych zespołów muzycznych, teatralnych i tanecznych.

Działanie 3. Wspieranie działalności Gminnego Ośrodka Kultury.

Działanie 4. Rewitalizacja i promocja zabytków.

Działanie 5. Opracowanie przewodnika turystyczno-kulturalnego.

Cel 2. Wspieranie rozwoju turystyki

Działanie 1. Wyznaczenie ścieżek rowerowych oraz szlaków turystycznych.

Działanie 2. Opracowanie mapy turystycznej gminy.

Działanie 3. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej

Gmina Niebylec posiada bogatą ofertę edukacyjną, jednak ciągle zmieniające się potrzeby ludzi młodych oraz wymagania rynku pracy stawiają przed placówkami oświatowymi nowe wyzwania. Należy podjąć działania podnoszące poziom wiedzy poprzez szkolenia, kursy oraz zajęcia pozalekcyjne.

Bogata oferta imprez kulturalnych jest promocją dla lokalnych zespołów muzycznych, teatralnych i tanecznych. Kontynuacja tego typu działań pozwoli na zachowanie dotychczasowego dziedzictwa kulturowego. Na terenie gminy zlokalizowana jest duża liczba zabytków, które wymagają nakładów na ich utrzymanie oraz odpowiednią promocją.

Występujące walory krajobrazowo-przyrodnicze mogą przyczynić się do rozwoju branży turystycznej. Dużym atutem będzie odpowiednio przygotowana baza noclegowa i gastronomiczna oraz odpowiednio oznakowane szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe. Poprzez opracowanie mapy turystycznej gminy, informacja o jej walorach będzie mogła dotrzeć do szerokiego grona odbiorców, a co za tym idzie zwiększenia liczby turystów.

OBSZAR STRATEGICZNY SŁUŻBA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA

Cel 1. Poprawa warunków funkcjonowania i rozwój placówek opieki zdrowotnej

Działanie 1. Zapewnienie lepszej opieki osobom starszym i potrzebującym.

Działanie 2. Zapewnienie specjalistycznej kadry medycznej z różnych dziedzin.

Działanie 3. Utworzenie gabinetu rehabilitacyjnego.

Cel 2. Podniesienie standardu świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej.

Działanie 1. Stworzenie dziennego ośrodka pobytu seniorów.

Działanie 2. Zorganizowanie różnych form spędzania wolnego czasu dla osób starszych.

Działanie 3. Wspieranie rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej.

Działanie 4. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.

Działanie 5. Aktywizacja osób bezrobotnych.

Działanie 6. Stworzenie systemu stypendialnego dla najbardziej potrzebujących uczniów.

O rozwoju społecznym gminy świadczy także, jakość świadczonych usług medycznych. Placówki opieki zdrowotnej zlokalizowane na terenie gminy zapewniają podstawową opiekę medyczną. Specjalistyczne badania diagnostyczne wykonywane są w większych miastach, co dla mieszkańców może stanowić duży problem związany z dojazdem. Aby ułatwić pacjentom dostęp do wysokiej jakości usług medycznych należy zatrudnić specjalistyczną kadrę medyczną z różnych dziedzin.

Mimo ciągłego rozwoju oraz wzrostu standardu życia mieszkańców, nadal występują duże dysproporcje społeczne. Taki stan rzeczy wymaga od gminy stosowania odpowiednich form wsparcia dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej lub życiowej.

7. MONITORING STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020 jest podstawowym dokumentem, który określa najistotniejsze kierunki działań, jakie należy podjąć w celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy. Skuteczne wdrażanie Strategii realizowane będzie poprzez wykonanie zaplanowanych działań przy jednoczesnym uwzględnieniu w całorocznym budżecie gminy.

Nadzór nad realizacją Strategii będzie należał do:

- Rady Gminy, która będzie czuwać nad zmianami i ich zgodnością z kierunków rozwoju gminy;
- Wójta Gminy, który nadzoruje bieżącą realizację założeń Strategii;
- Kierowników referatów Urzędu Gminy oraz innych osób wskazanych przez Wójta, którzy będą odpowiedzialni za realizację poszczególnych działań określonych w Strategii.

Aby proces realizacji i zarządzania Strategią był efektywny należy realizować odpowiednie zadania tj:

- Bieżąca analiza stanu realizacji Strategii;
- Obserwacja uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wpływających lub mogących mieć wpływ na realizację Strategii;
- Prowadzenie bazy informacji;
- Wypracowanie kryteriów oceny stanu realizacji Strategii;
- Aktywne poszukiwaniu źródeł finansowania;
- Aktualizacja zapisów Strategii (jeżeli zachodzi taka potrzeba).

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020 powinien być dokonany na podstawie sprawozdań budżetowych i finansowych. Dokonanie oceny stanu realizacji założonych działań odbywać się będzie każdorazowo po zakończeniu roku budżetowego.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Niebylec będzie procesem otwartym, który na każdym etapie będzie podlegał weryfikacji i aktualizacji. Do głównych czynników, które mogą wpłynąć na aktualizację zapisów Strategii można zaliczyć:

- Zmianę sytuacji ekonomicznej poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (kraju, województwa, powiatu, gminy);
- Czynny udział lokalnych instytucji, przedsiębiorców i społeczności we wdrażanie Strategii;
- Wielkość pozyskanych środków zewnętrznych na realizację działań określonych w Strategii.

Tabela 48. Propozycja monitorowania realizacji Strategii

RADA GMINY		
WÓJT	REFERAT FINANSOWO- BUDŻETOWY	
		
OBSZAR 1. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA		- Referat Gospodarki Przestrzennej i Infrastruktury
OBSZAR 2. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I USŁUGI		- Referat Mienia i Ochrony Środowiska
OBSZAR 3. ROLNICTWO		- Referat Mienia i Ochrony Środowiska
OBSZAR 4. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE		-Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych - Referat Gospodarki Przestrzennej i Infrastruktury (drogi) - Referat Mienia i Ochrony Środowiska (bezpieczeństwo ekologiczne)
OBSZAR 5. OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA		- Gminny Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół -Referat Organizacyjny ds. obsługi rady gminy, kultury, ochrony zabytków, zdrowia, sportu
OBSZAR 6. SŁUŻBA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA		Referat Organizacyjny ds. obsługi rady gminy, kultury, ochrony zabytków, zdrowia, sportu -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
		
SOŁTYSI		
RADY SOŁECKIE		

8. WSKAŹNIKI MONITORINGU

Poniżej przedstawiona została przykładowa lista wskaźników, które mogą służyć do monitorowania postępu zadań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020.

Tabela 49. Lista proponowanych wskaźników realizacji Strategii

OBSZAR STRATEGICZNY INFRASTRUKTURA TECHNICZNA		
Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Długość oddanej do użytkowania sieci kanalizacyjnej	km	rok
Liczba nowych przyłączy do sieci kanalizacyjnej	szt.	rok
Ilość odprowadzonych ścieków do sieci kanalizacyjnej	m ³ / rok	rok
Wartość inwestycji kanalizacyjnych	zł	rok
Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem	%	rok
Liczba wybudowanych ujęć wodnych, w tym studni głębinowych	szt.	rok
Długość oddanej do użytkowania sieci wodociągowej	km	rok
Średnie zużycie wody na osobę	m ³ / osoba/rok	rok
Liczba nowych przyłączy do sieci wodociągowej	szt.	rok
Wartość inwestycji wodociągach	zł	rok
Ekspertyzy dotyczące występowania źródeł wody pitnej	zł	rok
Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ludności ogółem	%	rok
Długość wybudowanych chodników	m	rok
Liczba wyznaczonych przejść dla pieszych	szt.	rok
Długość dróg oświetlonych lampami	km	rok
Długość wyremontowanych / zmodernizowanych dróg	km	rok
Długość dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej	km	rok
Wartość inwestycji drogowych	zł	rok
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	m	rok

Ilość przeprowadzonych szkoleń z zakresu ruchu drogowego wśród dzieci i młodzieży	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń z zakresu zasad ruchu drogowego	osoba	rok
Liczba wybudowanych/zmodernizowanych miejsc aktywnego wypoczynku	szt.	rok
Liczba wybudowanych placów zabaw	szt.	rok
Powierzchnia objęta siecią bezprzewodowego internetu	ha	rok
Liczba nowych przyłączy internetowych	szt.	rok

OBSZAR STRATEGICZNY PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I USŁUGI

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Liczba nowo rejestrowanych podmiotów gospodarczych	szt.	rok
Liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	szt.	rok
Tereny inwestycyjne - własność gminy	ha	rok
Powierzchnia uzbrojonych przez gminę działek inwestycyjnych	ha	rok
Liczba szkoleń dla osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń dot. zakładania działalności gospodarczej	osoba	rok
Ilość przeprowadzonych spotkań doradczych	szt.	rok
Wysokość ulg w zakresie kosztów dla nowych przedsiębiorców	zł	rok
Liczba programów promujących przedsiębiorczość	szt.	rok
Liczba przedsiębiorców i inwestorów korzystająca z bazy informacyjnej	szt.	rok
Liczba działań promujących gminę, jako miejsce atrakcyjne dla inwestorów	szt.	rok

OBSZAR STRATEGICZNY ROLNICTWO

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy	ha	rok
Ilość scalonych gruntów rolnych na terenie gminy	ha	rok
Liczba punktów skupu produktów rolnych na terenie gminy	szt.	rok
Ilość gospodarstw ekologicznych objętych wsparciem	szt.	rok
Ilość gospodarstw specjalistycznych objętych wsparciem	szt.	rok
Nakłady na tworzenie warunków do rozwoju gospodarstw ekologicznych	zł	rok
Nakłady na tworzenie warunków do rozwoju gospodarstw specjalistycznych	zł	rok
Liczba szkoleń dla rolników	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń dot. rozwoju rolnictwa	osoba	rok
Ilość przeprowadzonych spotkań doradczych	szt.	rok
Liczba stworzonych grup producenckich	szt.	rok
Liczba zrzeszonych rolników w grupach producenckich	osoba	rok
Liczba zarejestrowanych produktów regionalnych i tradycyjnych	szt.	rok
Liczba działań promujących produkty regionalne i tradycyjne	szt.	rok

OBSZAR STRATEGICZNY BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Liczba utworzonych komisariatów policji	szt.	rok
Liczba zatrudnionych policjantów / strażników gminnych	szt.	rok
Ilość kamer monitoringu na terenie gminy	szt.	rok
Liczba szkoleń dotyczących bezpieczeństwa publicznego	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń dot. bezpieczeństwa publicznego	osoba	rok
Liczba zabezpieczeń przeciwpowodziowych	szt.	rok

Wartość inwestycji przeciwpowodziowych	zł	rok
Liczba zabezpieczeń przeciwpożarowych	szt.	rok
Wartość inwestycji dla jednostek OSP	zł	rok
Liczba miejsc nielegalnego składowania śmieci	szt.	rok

OBSZAR STRATEGICZNY OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Liczba dzieci w przedszkolach	osoba	rok
Liczba dzieci w szkołach podstawowych	osoba	rok
Liczba dzieci w szkołach gimnazjalnych	osoba	rok
Ilość szkół objętych systemem zajęć pozalekcyjnych	szt.	rok
Liczba uczniów korzystających z zajęć pozalekcyjnych	osoba	rok
Ilość działających świetlic	szt.	rok
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty świetlic	osoba	rok
Liczba szkoleń dla uczniów	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń	osoba	rok
Liczba szkoleń dla nauczycieli	szt.	rok
Liczba uczestników szkoleń dla nauczycieli	osoba	rok
Ilość obiektów sportowych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba wybudowanych obiektów sportowych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba imprez sportowych organizowanych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba uczestników imprez kulturalnych	osoba	rok
Liczba uczestników imprez sportowych	osoba	rok
Liczba działań promujących lokalną kulturę	szt.	rok
Nakłady na ośrodki kultury	zł	rok
Ilość zabytków na terenie gminy	szt.	rok
Liczba działań promujących zabytki	szt.	rok

Liczba odnowionych zabytków	szt.	rok
Długość wyznaczonych szlaków turystycznych	km	rok
Liczba osób, które skorzystały z bazy noclegowej i gastronomicznej	osoba	rok

OBSZAR STRATEGICZNY SŁUŻBA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA		
Nazwa wskaźnika	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
Liczba przychodni lekarskich na terenie gminy	szt.	rok
Liczba aptek i punktów aptecznych na terenie gminy	szt.	rok
Liczba personelu medycznego na terenie gminy	osoba	rok
Liczba nowopowstałych gabinetów rehabilitacyjnych	szt.	rok
Liczba domów opieki społecznej	szt.	rok
Liczba zajęć dla seniorów	szt.	rok
Liczba osób starszych korzystających z różnych form spędzania wolnego czasu	osoba	rok
Wydatki na pomoc socjalną dla najbardziej potrzebujących	zł	rok
Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy	osoba	rok
Liczba programów aktywizujących bezrobotnych	szt.	rok
Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z programów aktywizacyjnych	osoba	rok
Ilość interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	szt.	rok

9. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII

Poniżej zamieszczony został proponowany harmonogram realizacji Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020.

Tabela 50. Harmonogram realizacji Strategii

Lp.	Terminy realizacji	Zadania
1.	Czerwiec- Listopad 2015	Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020.
2.	Grudzień 2015	Przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020.
3.	Grudzień 2015	Powołanie zespołu ekspertów koordynującego realizację strategii oraz dokonującego procedur uaktualniania i ocen skuteczności.
4.	2015-2020	Realizacja zadań objętych Strategią- wg oddzielnych harmonogramów opracowanych na każdy rok.
5.	Marzec- Kwiecień 2015-2020	Dokonanie corocznych ocen skuteczności realizacji Strategii.
6.	Marzec- Kwiecień 2015-2020	Dokonanie okresowych analiz uaktualnienie Strategii.
7.	IV kwartał 2020	Opracowanie końcowego raportu oceniającego realizację Strategii ze względu na osiągnięte cele i zrealizowane zadania. Porównanie wielkości nakładów na realizację Strategii z uzyskanymi efektami.
8.	Grudzień 2020	Przyjęcie raportu z realizacji Strategii określenie warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata następne.

10. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI

Określone w Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020 cele strategiczne posiadają umocowanie zarówno w Strategii Rozwoju Kraju 2020 jak i Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020. W/w cele są także spójne z regionalnymi i ogólnokrajowymi dokumentami programowymi.

Tabela 51. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Niebylec z dokumentami programowymi

Obszar	Strategia rozwoju	Priorytety zawarte w strategii
Polska	Strategia Rozwoju Kraju 2020	Głównym celem Strategii Rozwoju Kraju 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Główne obszary strategiczne rozwoju kraju: 1. Sprawne i efektywne państwo 2. Konkurencyjna gospodarka 3. Spójność społeczna i terytorialna
Województwo podkarpackie	Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020	Głównym celem Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020 jest efektywne wykorzystanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju społeczno-gospodarczego drogą do poprawy jakości życia mieszkańców. Główne obszary strategiczne rozwoju: 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka 2. Kapitał ludzki i społeczny 3. Sieć osadnicza 4. Środowisko i energetyka

11. MOŻLIWOŚCI ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ WYNIKAJĄCYCH ZE STRATEGII

Poniżej przedstawione zostały możliwości zewnętrznego finansowania przedsięwzięć wynikających ze Strategii w ramach osi priorytetowych poszczególnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020.

Tabela 52. Możliwości zewnętrznego finansowania przedsięwzięć wynikających ze Strategii

MOŻLIWOŚCI ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ WYNIKAJĄCYCH ZE STRATEGII	
Obszar	Źródło finansowania
OBSZAR STRATEGICZNY INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
	Priorytet IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, Działanie 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa
	Priorytet V Infrastruktura komunikacyjna Działanie 5.1 Infrastruktura drogowa
	Priorytet VI Spójność przestrzenna i społeczna Działanie 6.1 Rozwój potencjału endogenicznego regionu
	Program Operacyjny Polska Cyfrowa:
	Priorytet I Powszechny dostęp do szybkiego internetu
OBSZAR STRATEGICZNY PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I USŁUGI	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
	Priorytet I Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka (Działanie 1.2, 1.3.)
	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój:
	Priorytet II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
	Priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju

	Program Operacyjny Polska Wschodnia:
	Priorytet I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia
	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój:
	Priorytet I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe
	Priorytet III Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach
OBSZAR STRATEGICZNY ROLNICTWO	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:
	Inwestycje w środki trwałe
	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej
	Rolnictwo ekologiczne
	Transfer wiedzy i działalność informacyjna
	Tworzenie grup i organizacji producentów
	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych
	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw
OBSZAR STRATEGICZNY BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
	Priorytet IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko:
	Priorytet II Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu
OBSZAR STRATEGICZNY OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
	Priorytet IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego
	Priorytet VI Spójność społeczna i przestrzenna (Działanie 6.3.)
	Priorytet IX Jakość edukacji i kompetencji w regionie
	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój:
	Priorytet I Osoby młode na rynku pracy

	Priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko:
	Priorytet VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
OBSZAR STRATEGICZNY SŁUŻBA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
	Priorytet VIII Integracja społeczna
	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój:
	Priorytet V Wsparcie dla obszaru zdrowia
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko:
	Priorytet IX Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia

SPIS TABEL

Tabela 1. Wsie i przysiółki gminy Niebylec	7
Tabela 2. Podział administracyjny powiatu strzyżowskiego	8
Tabela 3. Gmina Niebylec a powiat strzyżowski	13
Tabela 4. Podstawowe dane gminy Niebylec na tle pozostałych gmin powiatu strzyżowskiego	14
Tabela 5. Podział administracyjny gminy Niebylec	14
Tabela 6. Liczba mieszkańców gminy Niebylec w latach 2007-2014 w rozbiciu na sołectwa	16
Tabela 7. Liczba mieszkańców w rozbiciu na wiek produkcyjny w gminie Niebylec.....	17
Tabela 8. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Niebylec	18
Tabela 9. Ruch naturalny ludności w liczbach bezwzględnych na tle powiatu	19
Tabela 10. Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2007-2014.....	19
Tabela 11. Migracje ludności w gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu strzyżowskiego	20
Tabela 12. Pracujący w powiecie strzyżowskim z podziałem na poszczególne gminy	22
Tabela 13. Bezrobotni wg podziału na gminy powiatu strzyżowskiego stan na dzień 31-07-2015.....	23
Tabela 14. Bezrobotni w gminie Niebylec w okresie 2007-2015.....	24
Tabela 15. Struktura wiekowa bezrobotnych w gminie Niebylec.....	25
Tabela 16. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w gminie Niebylec	26
Tabela 17. Struktura wykształcenia bezrobotnych w gminie Niebylec oraz powiecie strzyżowskim.....	26
Tabela 18. Bezrobocie w latach 2007 i 2015 w poszczególnych sołectwach gminy Niebylec	27
Tabela 19. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach	29
Tabela 20. Liczba nauczycieli w poszczególnych szkołach	30
Tabela 21. Księgozbiór i czytelnictwo w gminie Niebylec	31

Tabela 22. Środki przeznaczone na realizację pomocy społecznej w Gminie Niebylec...	34
Tabela 23. Powody przyznania pomocy w latach 2012- 2014	34
Tabela 24. Typ realizowanych świadczeń w latach 2012-2014.....	34
Tabela 25. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w powiecie strzyżowskim	35
Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w gminie Niebylec w latach 2011-2014..	36
Tabela 27. Zasoby mieszkaniowe w poszczególnych sołectwach	36
Tabela 28. Średnia powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych gminy według rodzajów użytków na tle powiatu w 2014 r.....	37
Tabela 29. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminach powiatu strzyżowskiego w ha	37
Tabela 30. Struktura użytkowania gruntów w gminie Niebylec wg miejscowości w 2014 r.	38
Tabela 31. Powierzchnia podstawowych upraw w gminie Niebylec.....	40
Tabela 32. Liczba podmiotów gospodarczych (wg systemu REGON) w latach 2009-2014	41
Tabela 33. Nowo rejestrowane podmioty gospodarcze 2014.....	42
Tabela 34. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2009-2014 ...	42
Tabela 35. Sieć dróg w gminie Niebylec	44
Tabela 36. Nakłady na drogi publiczne w latach 2010 – 2014 (w PLN)	46
Tabela 37. Gazyfikacja w gminie Niebylec	47
Tabela 38. Ilość przyłączy do mieszkań w miejscowościach gminy Niebylec	48
Tabela 39. Gospodarka wodociągowa w gminie Niebylec	48
Tabela 40. Gospodarka kanalizacyjna w gminie Niebylec	49
Tabela 41. Wiek ankietowanych	54
Tabela 42. Wykształcenie ankietowanych.....	54
Tabela 43. Status ankietowanych na rynku pracy	55
Tabela 44. Miejsce zamieszkania ankietowanych	55
Tabela 45. Ocena warunków życia w gminie Niebylec	57

Tabela 46. Główne problemy mieszkańców gminy Niebylec.....	59
Tabela 47. Ważność działań w gminie Niebylec według mieszkańców	61
Tabela 48. Propozycja monitorowania realizacji Strategii	82
Tabela 49. Lista proponowanych wskaźników realizacji Strategii.....	83
Tabela 50. Harmonogram realizacji Strategii	88
Tabela 51. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Niebylec z dokumentami programowymi	89
Tabela 52. Możliwości zewnętrznego finansowania przedsięwzięć wynikających ze Strategii	90

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Niebylec w latach 2007-2014 z podziałem na poszczególne miejscowości.....	17
Wykres 2 Liczba mieszkańców w rozbiciu na wiek produkcyjny	17
Wykres 3. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Niebylec.....	18
Wykres 4. Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2007-2014.....	20
Wykres 5. Migracje ludności w gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu strzyżowskiego	21
Wykres 6. Bezrobotni wg podziału na gminy powiatu strzyżowskiego stan na dzień 31-07-2015.....	23
Wykres 7. Bezrobotni w gminie Niebylec w okresie 2007-2015	24
Wykres 8. Struktura wiekowa bezrobotnych w gminie Niebylec	25
Wykres 9. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w gminie Niebylec	26
Wykres 10. Struktura wykształcenia bezrobotnych w gminie Niebylec oraz powiecie strzyżowskim.....	27
Wykres 11. Bezrobocie w latach 2007 i 2015 w poszczególnych sołectwach gminy Niebylec	28
Wykres 12. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminach powiatu strzyżowskiego w ha.	38
Wykres 13. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gminie w ha.....	39
Wykres 14. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2009-20014.....	42
Wykres 15. Nowo rejestrowane podmioty gospodarcze	42
Wykres 16. Nakłady inwestycyjne w gminie Niebylec w latach 2010 – 2014 (w PLN).....	46

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1. Urząd gminy w Niebylcu	13
Zdjęcie 2. Gminna Biblioteka Publiczna w Niebylcu	32
Zdjęcie 3. Drogi Krajowej nr 19 w Niebylcu	45
Zdjęcie 4. Muzeum regionalne im. J. Przybosia	52

SPIS MAP

Mapa 1. Powiat Strzyżowski	8
Mapa 2. Gmina Niebylec na tle powiatu strzyżowskiego i województwa podkarpackiego	9

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020.

P1. Jaka jest Pana/Pani ocena warunków życia w gminie Niebylec? (proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę „X” w każdym wierszu w skali: 5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - przeciętna, 2 - zła, 1 - bardzo zła)					
PYTANIE/OCENA	5	4	3	2	1
1. Warunki mieszkaniowe					
2. Bezpieczeństwo mieszkańców					
3. Przedsiębiorczość					
4. Możliwość znalezienia pracy na terenie gminy					
5. Rozwój gospodarczy					
6. Wsparcie w zakresie pomocy społecznej					
7. Dostępność do opieki zdrowotnej					
8. Dostępność placówek handlowych i usługowych					
9. Funkcjonowanie edukacji w tym poziom kształcenia					
10. Oferta kulturalna dla mieszkańców gminy					
11. Dostępność obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji					
12. Infrastruktura komunalna (dostęp i stan wodociągów oraz kanalizacji)					
13. Infrastruktura drogowa (oświetlenie uliczne, sieć dróg i ich jakość, chodniki, parkingi)					
14. Stan środowiska naturalnego					
15. Promocja gminy					
16. Usługi gastronomiczne					

P2. Jakie Pana/Pani zdaniem są główne problemy mieszkańców gminy Niebylec? (proszę zaznaczyć „X” max. 7 odpowiedzi)	
1. Wykluczenie cyfrowe i techniczne	
2. Starzenie się społeczeństwa	
3. Mało atrakcyjna oferta edukacyjna	
4. Ubóstwo	
5. Bezrobocie	
6. Złe warunki bytowe	
7. Słaby dostęp do opieki medycznej	
8. Niska jakość świadczonych usług medycznych	
9. Mała liczba dzieci w szkołach	
10. Mało rozwinięta przedsiębiorczość	
11. Słabe więzi rodzinne i społeczne	
12. Brak organizacji czasu wolnego seniorów	
13. Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego	

14. Brak kontaktów społecznych	
15. Głębokie dysproporcje społeczne	
16. Słabo rozwinięta turystyka	
17. Niska jakość komunikacji drogowej w obrębie i poza gminą	
18. Zły stan infrastruktury drogowej (brak oświetlenia drogowego, niedostateczna liczba miejsc parkingowych, brak chodników, zły stan dróg)	
19. Brak miejsc do integracji dla młodzieży	
20. Brak zabezpieczeń przeciwpowodziowych	
21. Mało dochodowe gospodarstwa rolne	
Inne:	
.....	
.....	

P3. Proszę wskazać skalę ważności poszczególnych działań w gminie zaznaczając odpowiednią kratkę „X” w każdym wierszu według skali: 5 - bardzo ważna, 1 - zupełnie nieważna						
DZIAŁANIE/OCENA		5	4	3	2	1
1. Budowa infrastruktury drogowej	Sygnalizacja świetlna					
	Oświetlenie uliczne					
	Chodniki i ścieżki rowerowe					
2. Remonty i budowa dróg						
3. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej						
4. Budowa i modernizacja sieci wodociągowej						
5. Prace geodezyjne związane z budową wodociągu						
6. Rozbudowa sieci szkół podstawowych i gimnazjalnych						
7. Budowa terenowych siłowni i miejsc do rekreacji						
8. Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (domy kultury, świetlice, ośrodki zdrowia)						
9. Współpraca z innymi gminami						
10. Rozwój sieci internetowej						
11. Promocja i rozwój odnawialnych źródeł energii (np. instalacje solarne)						
12. Promocja gminy oraz wsparcie i organizacja działań kulturalnych						
13. Zwiększenie pomocy socjalnej dla potrzebujących						
14. Poprawa estetyki gminy (np. zakładanie parków i terenów zielonych)						
15. Rozwój budownictwa mieszkaniowego						
16. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców oraz poszukiwanie zewnętrznych inwestorów						
17. Wydzielanie gruntów dla inwestorów						
18. Poprawa bezpieczeństwa publicznego						
19. Inne działania ważne dla gminy:	1.					
	2.					
	3.					

Dane respondenta					
Wiek	18-29	30-39	40-49	50-65	pow. 65
Płeć	Kobieta			Mężczyzna	
Wykształcenie	Wyższe	Policealne	Średnie	Zawodowe	Podstawowe
Zamieszkanie	Czas zamieszkania w gminie (w latach)			Aktualne miejsce zamieszkania (miejscowość)	
Status na rynku pracy	Bezrobotny	Zatrudniony	Przedsiębiorca	Emeryt/rencista	Inny (jaki?)

